

Analýza fintechových retailových produktů ve vybrané komerční bance

Michaela Brátelová

Bakalářská práce
2021

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Michaela Brátelová
Osobní číslo: M18249
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Management a ekonomika
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Analýza fintechových retailových produktů ve vybrané komerční bance

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte dle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární řešení zaměřenou na problematiku využití fintechu v bankovníctví.

II. Praktická část

- Analyzujte vybranou komerční banku.
- Analyzujte a porovnejte retailové produkty na bázi fintechu vybrané komerční banky a konkurence.
- Vyhodnotte nabídku retailových produktů na bázi fintechu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: Tiskřená/elektronická

Seznam doporučené literatury:

- BLAKSTAD, Sofie a Robert C. ALLEN. *Fintech revolution: universal inclusion in the new financial ecosystem*. Cham: Palgrave Macmillan, 2018, 406 s. ISBN 978-3-319-76013-1.
- MISHKIN, Frederic S. *The economics of money, banking and financial markets*. Twelfth edition, Global edition. Harlow, England: Pearson, 2019, 738 s. ISBN 978-1-292-26885-9.
- NICOLETTI, Bernardo. *The Future of FinTech: Integrating Finance and Technology in Financial Services*. Cham: Palgrave Macmillan, 2017, 328 s. ISBN 978-3-319-51414-7.
- POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, 480 s. ISBN 9788074004919.
- TANDA, Alessandra a Cristiana-Maria SCHENA. *FinTech, BigTech and banks: digitalisation and its impact on banking business models*. Cham: Palgrave Macmillan, 2019, 111 s. ISBN 978-3-030-22425-7.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Radka Daňová
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: 15. ledna 2021
Termín odevzdání bakalářské práce: 18. května 2021

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18.08.2021

Jméno a příjmení: Michaela Brátelová

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá spojením komerční banky a nových finančních technologií. Teoretická část této práce je rozdělena do čtyř kapitol. První kapitola definuje banku a bankovní systém. Druhá kapitola je zaměřená na komerční banky, konkrétně na cíle a její aktivity. Třetí kapitola se věnuje vybraným bankovním produktům. Čtvrtá kapitola objasňuje fintech, jaká je jeho historie a dále informuje o trendech v této oblasti. Praktická část je zaměřena na vybranou banku a srovnání jejích fintechových retailových produktů s konkurenčními bankami.

Klíčová slova: Banka, bankovní produkt, bankovní systém, fintech, komerční banka

ABSTRACT

This Bachelor's Thesis with the connection between commercial bank and new financial technologies. The theory is divided into four chapters. The first chapter defines bank and banking system. The second chapter is focused on commercial banks, specifically on aims and activities of the bank. The third chapter is dedicated to selected banking products. The fourth chapter clarifies fintech, its history and further informs about trends in this field. The practical part is focused on selected bank and compares its fintech retail products with competing banks.

Keywords: Bank, bank product, banking system, commercial bank, fintech

Mé poděkování patří Ing. Radce Daňové za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi při zpracování bakalářské práce věnovala. Dále bych chtěla vyjádřit poděkování mé rodině za jejich podporu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM	13
1.1 ZÁKLADNÍ FUNKCE BANK	13
1.2 BANKOVNÍ SYSTÉM	14
1.2.1 Jednostupňový bankovní systém.....	15
1.2.2 Dvoustupňový bankovní systém	15
1.2.3 Centrální banka	15
1.3 DRUHY BANK	17
2 KOMERČNÍ BANKA.....	19
2.1 DEFINICE KOMERČNÍ BANKY	19
2.2 ZÁKLADNÍ AKTIVITY KOMERČNÍ BANKY	19
2.3 ZÁKLADNÍ CÍLE PODNIKÁNÍ KOMERČNÍ BANKY	20
2.3.1 Bankovní rentabilita	20
2.3.2 Solventnost banky	21
2.3.3 Likvidita	21
3 BANKOVNÍ PRODUKTY	23
3.1 CHARAKTERISTIKA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	23
3.2 ÚVĚROVÉ BANKOVNÍ PRODUKTY	23
3.2.1 Peněžní úvěry	24
3.2.2 Závazkové úvěry	26
3.3 VKLADOVÉ BANKOVNÍ PRODUKTY	26
3.3.1 Vklady	26
3.3.2 Dluhové cenné papíry	28
3.3.3 Další vkladové bankovní produkty	29
3.4 PLATEBNÍ BANKOVNÍ PRODUKTY	30
3.4.1 Účastníci a formy platebního styku.....	30
3.4.2 Elektronické služby v platebním styku	34
4 FINTECH.....	37
4.1 CHARAKTERISTIKA FINTECHU	37
4.2 HISTORIE FINTECHU	38
4.3 AKTUÁLNÍ TRENDY FINTECHU V BANKOVNICTVÍ	39
4.4 SMĚRNICE PSD2	40
5 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI.....	41
II PRAKTICKÁ ČÁST	42
6 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ KOMERČNÍ BANKY	43

6.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	43
6.1.1	Retailové produkty	43
6.2	STRUKTURA BANKY	44
6.3	ZKRÁCENÁ FINANČNÍ ANALÝZA	46
6.3.1	Absolutní ukazatele finanční analýzy aktiv a pasiv	47
6.3.2	Analýza výnosů a nákladů	50
6.3.3	Vybrané poměrové ukazatele finanční analýzy	53
6.4	SWOT ANALÝZA	55
6.4.1	Interní faktory.....	56
6.4.2	Externí faktory	56
6.5	ANALÝZA DOPADU COVID-19 NA VYBRANOU KOMERČNÍ BANKU	57
7	ANALÝZA FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ VE VYBRANÉ BANCE.....	60
7.1	INTERNETOVÉ A MOBILNÍ BANKOVNICTVÍ GEORGE.....	60
7.2	VIRTUÁLNÍ GEORGE KARTA	61
7.3	GEORGE KLÍČ	61
7.4	FRIENDS 24	62
7.5	INVESTIČNÍ CENTRUM.....	62
7.6	ČS BUSINESS CHAT	63
8	SROVNÁNÍ FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ BANKY S KONKURENČNÍMI BANKAMI.....	64
8.1	PŘEDSTAVENÍ KONKURENČNÍCH BANK A FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ	64
8.1.1	ČSOB	64
8.1.2	Moneta Money Bank.....	65
8.1.3	Komerční banka	65
8.1.4	Raiffeisenbank.....	66
8.1.5	Srovnání obecných informací jednotlivých bank.....	66
8.2	SROVNÁNÍ FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ.....	68
8.2.1	Uživatelé internetového a mobilního bankovníctví	68
8.2.2	Platební karty a bankomaty	69
8.2.3	Klientská přívětivost v rámci mobilního bankovníctví.....	69
8.2.4	Mobilní platby (Apple pay, Google Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay)	70
8.2.5	Možnost virtuální karty	70
8.2.6	Možnost sjednání online finančních produktů	71
8.2.7	Běžné účty	71
8.2.8	Půjčky.....	72
8.2.9	Investice	73
8.2.10	Pojištění.....	73
8.2.11	Spořicí účty	74
8.2.12	Kreditní karty	75
	ZÁVĚR	77
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	78

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	84
SEZNAM OBRÁZKŮ	85
SEZNAM TABULEK.....	86
SEZNAM PŘÍLOH.....	87

ÚVOD

Tradiční bankovní instituce jsou silně ovlivňovány vlnou digitalizace a pokud se chtějí udržet na trhu s novými rychle rostoucími fintečovými společnostmi, musí přicházet s novými produkty a službami. Banky nabízejí internetové bankovníctví a další nové mobilní aplikace, které šetří klientům čas strávený na pobočkách a s nesmyslným papírováním. Díky těmto novým produktům klient nemusí vůbec navštívit banku, a i přesto si sjednat celou škálu produktů během několika kliknutí.

Teoretická část práce se věnuje obecnému popisu banky jako instituce, bankovnímu systému a komerční bance. Následuje charakteristika veškerých druhů bankovních produktů. Závěr první části patří představení fintechu, jeho historii a jakým směrem se udává. Rovněž představuje směrnici PSD2 jakožto bezpečnostní prvek pro silné ověření uživatele.

Cílem práce je především charakteristika a analýza fitechových retailových produktů ve vybrané bance (Česká spořitelna) a její srovnání s ostatními konkurenčními bankami. Srovnání zahrnuje Československou obchodní banku (ČSOB), Komerční banku (KB), Monetu Money Bank a Raiffeisenbank (RB). Banky jsou zvoleny z důvodu jejich tradice na našem trhu a jejich velikosti.

Praktická část se tedy věnuje především České spořitelně – popisuje její strukturu, je provedena zkrácená finanční analýza a SWOT analýza. Do práce je zahrnuta i analýza dopadu COVIDU-19, neboť se výrazně projevil na hospodaření banky. Následně jsou představeny nové fitechové produkty České spořitelny, které jsou srovnány s vybranými konkurenčními bankami.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Tato bakalářská práce má hlavní cíl analyzovat a srovnat fintechové retailové bankovní produkty ve vybrané bance. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou část a praktickou část.

Cílem teoretické části je zpracovat teoretické poznatky z oblasti bankovníctví, komerčních bank, bankovních produktů a fintechu. K vypracování této části budou použity odborné publikace a webové zdroje.

Hlavním cílem praktické části je zanalyzovat vybranou banku a její fintechové produkty z oblasti retailu. Stav je zobrazen pomocí finanční analýzy a analýzy dopadu Covidu-19 na vybranou banku. Vedlejším cílem je jednotlivé produkty srovnat s produkty vybraných konkurenčních komerčních bank.

V praktické části jsou k výpočtům využity informace z výročních zpráv vybraných finančních institucí. Dále jsou informace zjišťovány na oficiálních stránkách bank. Všechny vybrané banky mají potřebné informace pro zpracování praktické části veřejně přístupné.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM

Základní definice popisuje banky výstižně, jako finanční organizace přijímající vklady (depozita), které následně shromažďují a půjčují je formou úvěrů za cenu úroku. Přesnou definici banky nalezneme v zákoně č. 21/1992 o bankách, § 1, odst. 1, ve znění: Bankami se rozumějí akciové společnosti se sídlem v České republice, které přijímají vklady od veřejnosti, a poskytují úvěry a které k výkonu činnosti mají bankovní licenci. (Zákon č. 21/1992)

V reálném světě však banky nabízí daleko větší škálu dalších produktů a služeb. Banky mají dosud velký význam v ekonomikách převážné většiny zemí. Mají vliv na alokaci kapitálu, hospodářský růst a celkovou efektivnost ekonomiky. Banky jsou finančními zprostředkovateli, se kterými se běžný člověk setkává nejvíce na téměř každodenní bázi. (Polouček 2013, Mishkin 2019)

1.1 Základní funkce bank

Mezi základní funkce bank se řadí tyto tři stěžejní body: (Pulpánová, 2007)

- finanční zprostředkování – transformace zdrojů v několika rovinách;
- emise bezhotovostních peněz;
- realizace platebního styku.

Finanční zprostředkování

V případě přebytku peněz, stojí před člověkem rozhodnutí, zda peníze šetřit takzvaně pod polštář anebo je nějak efektivně využít. Pokud by chtěl jedinec půjčit někomu peníze, bylo by těžké se rozhodovat, komu peníze půjčit a u koho by bylo jistější vrácení peněz, s tím by se také pojily náklady na vyhledávání informací. Banka je tedy jakýmsi prostředníkem, který půjčku zprostředkuje, a to, aniž by se spořitel a dlužník potkali. Banka se postará o právní záležitosti a za celé zprostředkování si na oplátku nechává část ze zisku. U bank je nízké riziko nesplatnosti a to proto, že banka nepůjčuje pouze jednomu dlužníkovi od jednoho člověka, ale půjčuje tisíce úspor několika tisícům dlužníků. (Lipovská, 2017)

Emise bezhotovostních peněz

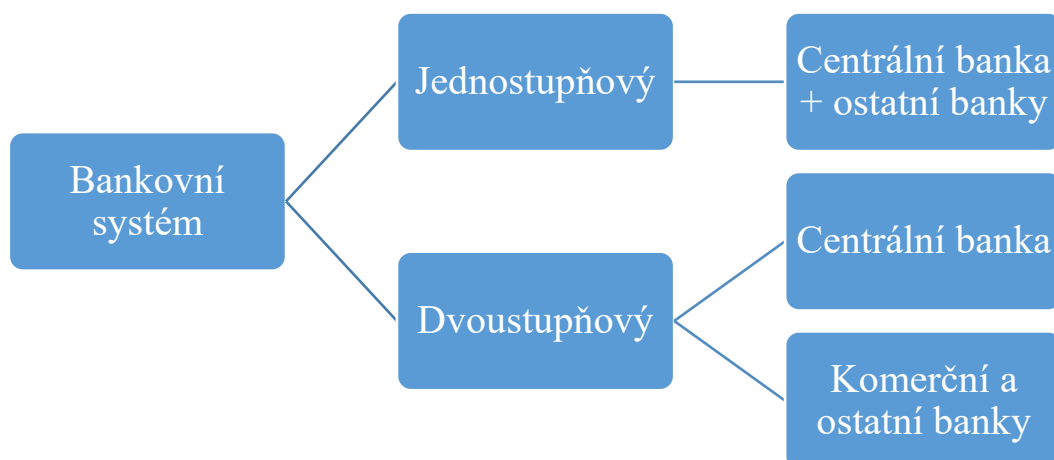
V dnešní době, je v oběhu malý podíl hotovostního oběživa (v České republice 10 % všech peněz), které může vydávat pouze centrální banka – Česká národní banka. Bezhotovostní peníze mohou vydávat i banky komerční a to pomocí částky nám připsané na účet. Dříve banky nechávaly ve svých rezervách stoprocentní objem částky. V realitě však funguje bankovníctví, kdy banka ve svých rezervách nechává pouze část těchto peněz. Tato část musí být alespoň ve výši povinných minimálních rezerv tj. 2 %, tyto rezervy má banka povinnost ukládat v centrální bance. (Lipovská, 2007)

Realizace platebního styku

Finanční instituce vystupuje jako prostředník mezi plátcem a příjemcem platby, kdy peníze plátce se převádí na účet příjemce. Díky bance jsou tyto transakce spolehlivé, bezpečné a pružné. Platební styk můžeme rozdělit dle několika možných kritérií, tím nejzásadnějším je to, jakou formu mají peníze, zda jde o hotovostní nebo bezhotovostní platební styk. (Polouček, 2013)

1.2 Bankovní systém

Bankovní systém je tvořen soustavou subjektů, které poskytují bankovní služby na území určité země. V České republice máme od roku 1990 dvoustupňový bankovní systém. Tento systém je tvořen centrální bankou a ostatními bankami. Centrální bankou u nás je Česká národní banka (dále ČNB), která není podnikatelským subjektem. (Finanční vzdělávání, nedatováno)

Obrázek 1 Bankovní systém, zdroj: Vlastní zpracování dle Revendy

1.2.1 Jednostupňový bankovní systém

Předchůdcem dvoustupňového bankovního systému byl systém jednostupňový, který je charakteristický pro centrálně plánované ekonomiky. Vznikaly po 2. světové válce, a to centralizací již existujících dvoustupňových systémů. Tento systém trval až do 80. let 20. století, ale v některých netržních ekonomikách se vyskytuje dodnes. V tomto systému působí jediná „centrální“ banka a ostatní banky mezi které patří specializované banky zaměřené na konkrétní vymezené činnosti nebo oblasti (např. zahraniční obchod, zemědělství či průmysl). Dále do tohoto systému spadají banky závislé na rozhodnutí centrální banky, které mají tedy velmi úzké pravomoci v rozhodování.

V letech 1948 až 1989 bylo na území Československa 5 bank, a to Státní banka československá, ČSOB, Živnostenská banka, Investiční banka a Česká/Slovenská státní spořitelna. Hlavním cílem bank nebyla tvorba zisku, ale plnění plánů. Jednotlivé banky pak plnily spíše funkci poboček centrální banky, a proto se tento systém také označuje jako systém „mono banky“. (Revenda, 2011)

1.2.2 Dvoustupňový bankovní systém

Ve dvoustupňovém podání je systém rozdělen na centrální banku, která není podřízena státu a komerční banky. Tento systém je typický pro tržní ekonomiku. Centrální banka provádí dohled a reguluje banky druhého stupně, tedy komerční banky, které jsou zaměřené především na tvorbu zisku. Znamená to také to, že existence komerčních bank je ovlivněna jejich výsledky hospodaření. Situace u nás v roce 1990 byla taková, že centrální bankou byla Státní banka československá, ze které se následně vyčlenily 3 banky – Komerční banka, Všeobecná úvěrová banka a Investiční banka. Dalšími bankami, které zůstaly zachovány byly Česká (Slovenská) státní spořitelna, ČSOB a Živnostenská banka. V dnešní době tvoří bankovní systém centrální banka, kterou je již od roku 1993 Česká národní banka a téměř 50 obchodních bank. (Revenda 2011, Lipovská 2017)

1.2.3 Centrální banka

Centrální banka neboli „banka bank“, a právě tento její název hodně vypovídá o funkci této instituce. Centrální banka přijímá od ostatních bank jejich vklady, poskytuje jim úvěry, provádí s nimi operace s cennými papíry a vede jim účty. Banky si v centrální bance ukládají, jak povinnou (povinné minimální rezervy) část, tak „dobrovolnou“ část svých prostředků. Povinné minimální rezervy slouží k tomu, aby se omezilo množství vkladů,

se kterými může banka volně nakládat. Dobrovolně si komerční banky u centrální banky ukládají prostředky pro mezibankovní platební styk. Úvěrem centrální banky pro banky komerční chápeme jako emisi bezhotovostních peněz. Banky mají zájem o tento úvěr hlavně pro to, že centrální banka nabízí nízkou úrokovou sazbu a pro tyto banky je to levný zdroj. Centrální banka operuje s cennými papíry především proto, aby změnila rezervy bank anebo krátkodobě změnila úrokovou míru. (Revenda, 2011)

Funkce centrální banky: (Revenda, 2011)

- emisní funkce;
- banka bank;
- provádění měnové politiky;
- banka státu;
- bankovní dohled a regulace;
- statistická činnost;
- zastupování státu v mezinárodních finančních institucích.

Centrální bankou v České republice je od roku 1993 Česká národní banka (dále jen ČNB). ČNB sídlí v Praze a zastoupení má včetně Prahy ještě v dalších 6 českých městech – v Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a Ostravě. Česká národní banka je zřízena Ústavou České republiky a do jejích aktivit lze zasahovat pouze na základě zákona. Ve vedení ČNB je osmičlenná bankovní rada, složená z guvernéra, dvou viceguvernéřů a dalších čtyřech členů bankovní rady. Všichni členové jsou voleni na nejvýše dvě šestiletá období a jsou jmenováni prezidentem republiky. Od roku 2016 je guvernérem ČNB Jiří Rusnok. (ČNB, 2021)

Obrázek 2 Sídlo České národní banky v Praze Zdroj: ČNB, 2021

1.3 Druhy bank

Historicky se vyvinulo několik druhů bank, které se dělí například dle cílové skupiny, právní formy, velikosti atd.

Banky se vzhledem k tomu, na jakou cílovou skupinu míří dělí na: (Krář, 2008)

- Retail – jedná se o banky pro drobné vkladatele (fyzické osoby, malé a střední firmy).
- Whole sale – jedná se o banky cílené na velké firmy (Komerční banka, Moneta, Raiffeisenbank).
- Internacionální – jedná se o mezinárodně zaměřené banky.

Podle toho, jakou má banka právní formu:

- Banky zřízené podle veřejného práva (např. Centrální banka státu – ČNB, speciální bankovní ústavy – Konsolidační banka).
- Banky zřízené podle soukromého práva (např. obchodní banky, družstevní banky, kapitálové společnosti).

Podle obchodů, které vykonává, dělíme banky na:

- Univerzální banky – jedná se o banky, které vykonávají všechny typy bankovních obchodů, a to i obchody s cennými papíry.
- Specializované banky – jedná se o banky, které se specializují jen na určitý typ bankovního obchodu (např. investiční nebo hypoteční banky).

Podle toho, na jaký cíl je banka zaměřena:

- orientované na zisk;
- orientovány na společné hospodaření;
- družstevně orientovány.

Podle velikosti, lze banky členit na:

- Malé – jedná se o banku, jejíž hodnota základního kapitálu nepřesahuje hodnotu 600 mil. Kč a má maximálně 5 obchodních míst.
- Střední – jedná se o banku se základním kapitálem do 1,5 mld. Kč a počet obchodních míst je maximálně 50.
- Velké – jde o banku, která má základní kapitál nad hranicí 1,5 mld. Kč a počet obchodních míst přesahuje 50.

Jako poslední, dělíme banky, podle typu bankovní licence na banky:

- s plnou bankovní licencí;
- s částečnou bankovní licencí.

2 KOMERČNÍ BANKA

2.1 Definice komerční banky

Jak již bylo řečeno v první kapitole, dvoustupňový systém rozlišuje banky na centrální banku a ostatní obchodní (komerční) banky. Centrální banka usměřňuje množství komerčních bank na trhu a uděluje jim povolení k podnikání v České republice v podobě bankovní licence. Podmínky pro vznik banky v České republice stanovuje zákon č.21/1992 Sb. o bankách. Komerční banky jsou akciové společnosti.

Finanční služby těchto bank jsou poskytovány občanům, firmám a podnikatelům. Hlavními funkcemi jsou jako u všech bank – finanční zprostředkování, emise bezhotovostních peněz a provádění platebního styku. (Komerční banka, nedatováno)

Komerční banky získávají prostředky především pomocí kontrolovatelných, úsporných a termínovaných vkladů. Kontrolovatelný vklad znamená, jakýkoli vkladový účet, proti kterému lze napsat jakýkoli druh šeku nebo směnky. Vlastník může vklad vybrat bez toho, aniž by na výběr předem upozornil. Vklady, které lze vybrat po předchozím vyžádání jsou úsporné vklady. Termínované vklady, jsou vklady s fixní splatností. Zdroji financování obchodních bank jsou tedy vklady. Tyto zdroje financování banky jsou používány k poskytování podnikatelských a spotřebitelských úvěrů, hypoték, nákupu cenných papírů a komunálních dluhopisů. (Kagan, 2020, Mishkin 2019)

Největší skupinou komerčních bank se pyšní Spojené státy americké, které mají na svém území přes 5 000 těchto bank. V České republice působí celkem 47 komerčních bank a poboček zahraničních bank. Největšími bankami u nás je takzvaná „Velká čtyřka“, kterou tvoří Česká spořitelna, ČSOB, Komerční banka a Raiffeisenbank. (Mishkin 2019, Bureš 2021)

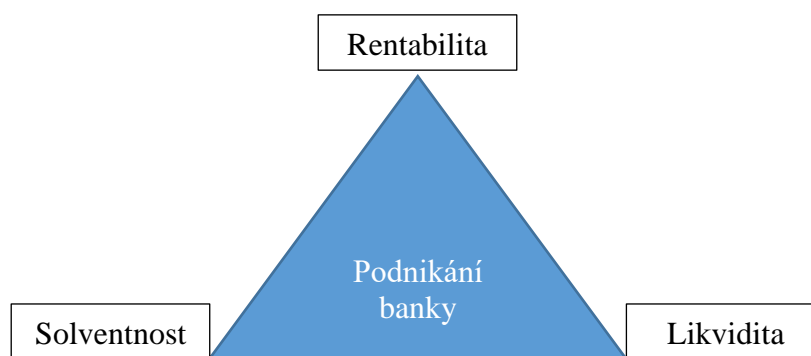
2.2 Základní aktivity komerční banky

Mezi základní aktivity komerční banky patří: (Komerční banka, nedatováno)

- půjčování peněz;
- vydávání platebních karet;
- sjednávání hypoték.

2.3 Základní cíle podnikání komerční banky

Základní cíle podnikání komerční banky se dají znázornit provázaností bankovní rentability, solventnosti banky a likvidity do takzvaného magického trojúhelníku. Základem úspěšného podnikání banky je dosahování stále optimálního rozložení magického trojúhelníku. V čase tento optimální poměr zajišťuje nejlepší možnou rentabilitu při stále solventnosti a likviditě. (Kráľ 2008)

Obrázek 3 Magický trojúhelník Zdroj: Vlastní zpracování dle Kráľa

2.3.1 Bankovní rentabilita

Rentabilita neboli ziskovost je podle Kráľa definována jako: „*Rentabilita resp. výnosnost vloženého kapitálu vyjadřuje schopnost podnikatelského subjektu vytvářet nové zdroje neboli dosahovat zisk použitím investovaného kapitálu.*“

Rentabilita je základem pro podnikání v bankovníctví. Právě dostatečná rentabilita umožňuje bankám pohybovat se dlouhodobě ve vysoce konkurenčním a soutěžním prostředí na trhu. Ukazateli rentability jsou rentabilita aktiv (ROA), rentabilita vlastního kapitálu (ROE), ukazatel ziskovosti tržeb (ROS) a ukazatel obratu aktiv. V bankovníctví jsou hlavní ukazatele rentabilita aktiv a rentabilita vlastních zdrojů. (Kráľ, 2008)

ROA (return on assets) = vyjadřuje, jaká je výnosnost celkových aktiv a celkově určuje efektivnost společnosti. (Knápková, 2017)

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}$$

ROE (return on equity) určuje, jak jsou výnosné vlastní zdroje firmy vložené akcionáři. (Knápková, 2017)

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní zdroje}}$$

ROS (return on sales) určuje ziskovou marži, tzn. jaký zisk banka získá, díky jednotce tržeb. Optimální je, aby se tento ukazatel v čase zvyšoval. (Knápková, 2017)

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

Obrat aktiv udává, jakou rychlostí je banka schopna „obracet“ svůj vložený kapitál. (Knápková, 2017)

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

2.3.2 Solventnost banky

Solventnost znamená schopnost banky dostát všem svým závazkům v daném termínu, výši a místě. Banka je solventní, pokud pozorujeme převis aktiv nad závazky. Solventnost znamená to, že banka je schopná splácet dluhy i v době, kdy vytváří ztrátu. Pokud banka nemůže splácet své závazky hovoříme o insolventnosti. (Banky.cz nedatováno, Král 2008)

2.3.3 Likvidita

Likviditou rozumíme: „*Likvidita je momentální schopnost podnikatelského subjektu uhradit své závazky zpravidla v peněžní formě.*“ (Král, 2008)

Na rozdíl od solventnosti se hovoří o krátkodobém momentálním stavu, prakticky se jedná o okamžitou solventnost. Banka musí být totiž stále připravená na to, že si klient přijde vybrat své vklady a ona je musí podle sjednaných pravidel vyplatit. (Král, 2008)

Jedná se o to, jak nejrychleji a nejlevněji lze přeměnit aktiva na peněžní prostředky. Například dům není tak likvidní, protože jeho prodej může být zdlouhavý a pokud chce dlužník splatit své závazky pomocí nemovitosti, co nejrychleji, bude muset prodat nemovitost pod cenou. Na druhou stranu velmi likvidním aktivem jsou pokladniční poukázky, které se dají velmi rychle prodat za nízké náklady, protože o ně má zájem velké množství potenciálních kupců na spolehlivém trhu. (Mishkin, 2019)

Mezi ukazatele likvidity patří běžná likvidita, pohotová likvidita a hotovostní (okamžitá) likvidita. Ukazují, do jaké míry je banka schopna splácet své dluhy se splatností do 1 roku. Potřebné informace pro výpočet ukazatelů likvidity se získávají z výkazu zisků a ztrát a z rozvahy společnosti.

Běžná likvidita udává, kolikrát společnost pokrývá svými oběžnými aktivy své krátkodobé závazky. Ukazatel vypočteme jako podíl oběžných aktiv ku krátkodobým závazkům.

Výsledná hodnota by se měla pohybovat v optimálních hodnotách 1,5 – 2,5. (Knápková, 2017)

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pohotová likvidita na rozdíl od běžné likvidity do výpočtu nezahrnuje zásoby. Tento ukazatel udává, kolikrát je firma schopna splatit své závazky, pokud zpeněží své krátkodobé pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Optimální výsledek tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí 1– 1,5. Jestliže je vypočtená hodnota nižší než jedna, podnik je závislý na svých zásobách a musel by je případně prodat. (Knápková, 2017)

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + \text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Hotovostní likvidita ukazuje, zda je společnost schopna „ihned“ zaplatit své krátkodobé závazky pouze finančním majetkem. Finančním majetkem rozumíme hotovost, peníze na účtech, šeky a krátkodobé cenné papíry. Hotovostní likvidita je optimální, jestliže se hodnoty ukazatele pohybují okolo 0,2 – 0,5. Vyšší hodnoty značí neefektivní využití finančního majetku. (Knápková, 2017)

$$\text{hotovostní likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

3 BANKOVNÍ PRODUKTY

3.1 Charakteristika bankovních produktů

Je obtížné přesně charakterizovat bankovní produkty, neboť tato oblast se neustále mění a rozšiřuje. Bankovní produkty můžeme popsat jako služby, které banka svým klientům poskytuje za úplatu. Univerzální banky v současné době nabízejí širokou škálu bankovních produktů. I přes zdánlivou odlišnost bankovních produktů existuje několik rysů, které mají společné. Jsou nemateriální, dualistické, vzájemně propojené a podmíněné.

Nemateriálnost znamená, že bankovní produkty jsou nehmotné a nemůžeme se jich dotknout nebo je, jakkoliv skladovat. Z tohoto důvodu bankovní produkty nejsou viditelné, a proto je potřebné produkty kvalitně inzerovat. Produkty si nelze patentovat, a tak je pro konkurenci velmi snadné nový produkt jednoduše zkopírovat.

Dualismus je v rámci bankovních produktů a celkově peněžních činností spojením dvou stránek – hodnotové a věcné. Hodnotová stránka představuje finanční objem (např. vklad, úvěr) a věcná stránka určuje počet těchto bankovních produktů.

Vzájemné propojení a podmíněnost znamená, že každý produkt je nějak provázaný s jiným produktem a bez sebe by nebyly schopny fungovat. Tato provázanost je cílená na zlepšování klientských služeb. (Revenda, 2005)

3.2 Úvěrové bankovní produkty

Úvěrové bankovní produkty spadají do aktivních ochodů banky. Jde o takové produkty, které poskytují klientům finanční prostředky anebo jiné úvěrové produkty. Pro komerční banky je nejdůležitějším obchodem právě poskytování úvěrů a půjček. Úvěry dělíme dle dvou hledisek – časového hlediska a dle toho, zda je poskytnuta peněžní částka nebo záruka. (Rejnuš, 2014)

Podle časového hlediska na jak dlouho jsou úvěry poskytovány je dělíme na: (Rejnuš, 2014)

- Krátkodobé úvěry – úvěry poskytované do 1 roku.
- Střednědobé úvěry – úvěry poskytované od 1 roku do 4 let.
- Dlouhodobé úvěry – úvěry poskytované na dobu delší než 4 roky.

Podle toho, co je v rámci úvěru poskytnuto: (Rejnuš, 2014)

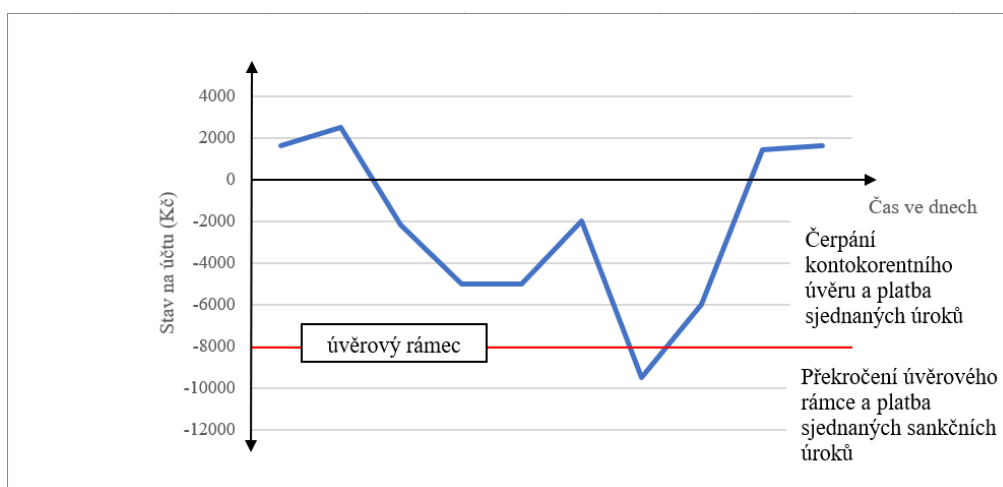
- Peněžní úvěry a půjčky – jsou poskytovány peněžní prostředky, v hotovostní nebo bezhotovostní formě, které klient následně podle smlouvy splácí.
- Závazkové úvěry – v rámci tohoto úvěru se banka za klienta pouze zaručuje, že závazek vůči třetí straně bude splacen, a to buď klientem nebo bankou samotnou.

3.2.1 Peněžní úvěry

Banka poskytuje klientovi prostředky, v hotovostní nebo bezhotovostní formě. Klient je povinen úvěr ve stanovené době splatit a zaplatit cenu úvěru – úrok. Komerční banky nejčastěji poskytují kontokorentní úvěr, eskontní úvěr, hypoteční úvěr a spotřebitelský úvěr. (Rejnuš, 2014)

Kontokorentní úvěr

Kontokorentní úvěr neboli „kontokorent“ je známý a populární typ úvěru, který nám umožňuje jít takzvaně „do mínusu“. V podstatě se jedná o běžný účet, kde se nachází zůstatek, avšak v případě potřeby může klient zůstatek přecherpat a použít prostředky, které na účtu nemá. Přecherpávat limit je možné opakovaně a do maximální výše, která je stanovena úvěrovým rámcem. Pokud klient potřebuje je možné na základě povolení banky přecherpat i tento rámeček, ale už za případné sankce (sankční úrok). Tento typ úvěru je spíše krátkodobý, ale díky jeho opakovatelnosti může být střednědobý až dlouhodobý. (Revenda, 2005)

Obrázek 4 Princip kontokorentního úvěru, zdroj: Vlastní zpracování dle Revendy

Eskontní úvěr

Jedná se o krátkodobý směnečný úvěr, ve kterém hraje roli směnka (cizí nebo vlastní). Tato směnka musí mít listinnou podobu a musí být převoditelná indosamentem nebo rubopisem.

Tento typ úvěru je využíván především podnikateli a to tak, že klient potřebuje peníze ještě před splatností směnky, a tak se obrátí na banku, která od něho směnku koupí (eskontuje) a stane se novým majitelem směnky do její splatnosti. Za tento úvěr si banka nárokuje úrok, který se v tomto případě nazývá diskont. Jakmile směnka nabude splatnosti, banka ji předloží k proplacení tomu, kdo je na směnce jako dlužník. (Mishkin 2019, Srovnejto 2021)

Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr neboli zkráceně hypotéka je střednědobý spíše až dlouhodobý úvěr. Za tento druh úvěru ručí dlužník nemovitým majetkem. Hypoteční úvěry dále dělíme na účelové nebo neúčelové, podle toho, zda je určeno, za jakým účelem je hypotéka čerpána.

Účelový hypoteční úvěr je „klasická hypotéka“, která slouží na opravy nebo pořízení nemovitého majetku. Účelový charakter spočívá v tom, že je přesně známo, o jakou nemovitost se jedná.

U neúčelového hypotečního úvěru se naopak neví, na co konkrétně budou peněžní prostředky použity a kvůli tomu, je také dražší (má zpravidla vyšší úrokovou sazbu). Tento typ úvěru je také známý pod pojmem „Americká hypotéka“. (Mishkin, 2019)

Spotřebitelský úvěr

Jak již název napovídá, tento úvěr je určen pro spotřebitele (jednotlivce) a je možné se s ním setkat velmi často. Spotřebitelský úvěr má krátkodobý charakter. Úvěr může poskytnout nejenom banka, ale i nebankovní instituce nebo podnikatel. Může, ale nemusí být určeno na co přesně je možné úvěr využít. Zároveň spotřebitelský úvěr může a nemusí být zajištěn. Cenu úvěru, kterou následně dlužník zaplatí je úrok. Spotřebitelské úvěry jsou zákonem více chráněny, protože jednotlivec je oproti druhé straně věřitele, kterou mohou být velké společnosti značně znevýhodněn.

Podmínkou pro to, aby byl úvěr považován za spotřebitelský je jeho výše a správný účel. Úvěr se musí pohybovat od minimálně 5 000 Kč do 1 880 000 Kč. Druhou podmínku je to, aby se nejednalo o úvěr, uvedený v předchozím bodě, což byl hypoteční úvěr. (Finanční vzdělání, 2021)

3.2.2 Závazkové úvěry

Při závazkovém úvěru nehrají peněžní prostředky prvotní roli, jako je tomu u předchozích peněžních úvěrů. Banka se třetí straně zaručuje za klienta svým dobrým jménem, za to, že klient úvěr splatí a pokud nikoli, bude úvěr splacen bankou. Peněžní prostředky hrají roli až tehdy, kdy závazek není klientem banky splacen a banka musí dluh splatit a zároveň, tak vytvoří dlužníkovi peněžní úvěr. (Rejnuš, 2014)

Akceptační úvěr

Jde o krátkodobý směnečný úvěr. Pokud se klient banky nezdá dodavateli jako důvěryhodný a potřebuje krátkodobý úvěr může požádat o akceptační úvěr. Banka akceptuje cizí směnku, kterou na ni klient vystavil, a tak se za klienta zaručí a směnka je tak důvěryhodnější a lépe se s ní obchoduje. Banka se stává hlavním směnečným dlužníkem. Banka v tomto případě neposkytuje klientovi žádné peněžní prostředky, ale jakousi záruku, za kterou si banka účtuje akceptační provizi. (Rejnuš, 2014)

Avalový úvěr

Též nazývaný jako ručitelství úvěr je dalším typem závazkového úvěru. Jakou v předchozím případě zde nehrají roli peněžní prostředky, ale směnka. Banka se za klientův závazek zaručí tak, že podepíše na směnce doložku „per aval“ a stane se tak vedlejším směnečným dlužníkem. Za tuto službu si banka opět účtuje provizi, a to provizi avalovou. (Rejnuš, 2014)

Bankovní záruka

Bankovní záruka již nepracuje se směnkami jako v předchozích případech, ale jedná se o prohlášení banky. Toto prohlášení je v písemné podobě a uvádí se v „záruční listině“. Banka se tak zaručuje, že za klienta splatí dluh do výše určité částky, pokud tak on neučiní. V tomto případě je banka písemně vyzvána věřitelem, aby dluh zaplatila. Bankovní záruka se používá zejména v mezinárodním obchodě. (Rejnuš, 2014)

3.3 Vkladové bankovní produkty

3.3.1 Vklady

Vklady neboli depozita si ukládají klienti do bank. Rozlišují se vklady na viděnou, termínované vklady a úsporné vklady. V momentě, kdy klient vloží prostředky do peněžního ústavu, který vklad přijme, vytváří mu tak závazek, aby mu ústav peníze opět vrátila. Zjednodušeně lze říct, že jde o úvěr, který poskytuje klient (fyzická či právnická osoba)

bance či družstevní záložně. Banka následně poskytuje za tyto vklady klientům úroky. (SimplyOffice, 2016)

Vklad na viděnou

Vklad na viděnou, proto že si jej může klient kdykoliv přijít vybrat a tento vklad tedy musí být kdykoliv k dispozici. Tyto vklady jsou ukládány na nejvíce využívaný bankovní účet, a to na běžný účet. Jelikož se jedná o nejlíkvinnější uložení peněz jsou tyto vklady bankou úročeny tím nejnižším úrokem. Mezi vkladatele patří fyzické a právnické osoby, samosprávné celky a banky. (Rejnuš, 2014)

Termínovaný vklad

Termínovaný vklad se liší od vkladu na viděnou hlavně tím, že je přesně stanovený na určitou dobu. Banka tak ví, že klient nebude delší dobu tyto finanční prostředky potřebovat a ona s nimi bude moci nakládat (zvýší se její likvidita). Díky tomu jsou tyto vklady úročeny vyšším procentem. Čím je sjednaná doba vkladu delší, tím je to pro klienta samozřejmě výhodnější. Pokud se klient z určitého důvodu rozhodne termínovaný účet vybrat dříve, musí počítat s vysokými poplatky.

Tento jednorázový vklad rozlišujeme, dle doby uložení na:

- krátkodobý (7 dní – 12 měsíců);
- střednědobý (2, 3, 4 roky);
- dlouhodobý (déle než 5 let).

Mezi výhody termínovaného vkladu patří bezpečné uložení peněz, zhodnocení vložených prostředků, většinou bezplatné vedení, pojištění vkladu a snadná dostupnost.

Nevýhodami termínovaného vkladu jsou například právě poplatky při předčasném výběru, zdanění (15 %) úroků z vkladu, nemožnost vložení libovolné částky (v některých případech), stanovená minimální výše vkladu a vliv inflace na úroky. (Rejnuš 2014, Bureš 2021, Král 2008)

Úsporný vklad

Úsporné vklady mají dlouhodobý charakter, kdy minimální doba trvání jsou 3 měsíce. Tento vklad je zaznamenán ve fyzické podobě na základě písemného dokladu. Jsou jednoduché a srozumitelné. Pro vkladatele je úsporný vklad výhodný, neboť z něj má zisk v podobě úroku. (Král 2008)

Formy úsporných vkladů jsou: (Krář, 2008)

- vkladní knížka (na jméno, na majitele);
- výherní vklady;
- vklady s prémiei;
- vklady s výpovědní lhůtou;
- spoření v cyklech;
- spoření na důchod.

3.3.2 Dluhové cenné papíry

Vkladní knížka

Již z názvu je evidentní, že tento dluhový cenný papír má fyzickou podobu. Jde o úsporný vklad. Tento fakt je také jednou z nevýhod, protože se naskýtá možnost ztráty či odcizení. Vkladní knížky již svoji nejslavnější dobu sice zažily, ale stále se s nimi můžeme setkat i dnes. Můžeme se setkat s dvěma druhy vkladních knížek – vkladní knížkou úročenou a výherní.

U úročených vkladních knížek závisí velikost úroku na předem dané úrokové sazbě. V případě výherních vkladních knížek je velikost připsovaného úroku závislá na systému výher a slosování. Dále existuje speciální typ vkladní knížky určený pro děti a je výhodný, protože nabízí vyšší procento úročení.

Mezi stálé výhody vkladních knížek patří pojištění vkladů, nulové poplatky, možnost vinkulace, možnost přístupu další osoby k vkladní knížce, jasné a přehledné záznamy v tiskopisu. (Rejnuš 2014, Duofinance 2015)

Hypoteční zástavní list

Je to cenný papír, známý také pod zkratkou HZL, který je krytý zástavním právem k nemovitosti. Používají se k financování hypoték, tudíž mají dlouhodobější charakter a jsou vydávány na pět až více let. Klient jej však během tohoto období může prodat zpátky bance nebo na burze cenných papírů.

Výhoda HZL spočívá v jejich nízké rizikovosti, ale na druhou stranu klient musí počítat s nižším výnosem (nízké procento úročení). Vydané HZL jsou vedené v evidenci, na kterou dohlíží ČNB. (Krář 2008, Moneta 2021)

Depozitní certifikát

Depozitní certifikáty byly certifikáty vydávané na kratší dobu nejčastěji od 1 měsíce do 1 roku při garantovaném výnosu, který byl vyplacený při předložení certifikátu. Výše úročení se odvíjela právě od délky doby, po kterou mohla banka mít klientovi peníze v držení. Bylo možné s těmito certifikáty obchodovat. Vypláceny byly buďto majiteli směnky a tomu jehož jméno bylo na certifikátu napsáno. Vydávání těchto certifikátů bylo zastaveno v roce 2001 a žádná banka je v současné době už nenabízí. (Rejnuš, 2014)

3.3.3 Další vkladové bankovní produkty

Jelikož se banky v dnešní době spojují s menšími institucemi, dokážou nabízet stále širší nabídku produktů mezi které patří speciální vkladové produkty. Většinou se jedná o kombinaci již zavedených finančních produktů s produkty úspornými (například stavební spoření a životní pojištění). (Rejnuš, 2014)

Stavební spoření

Speciálním typem vkladového bankovního produktu je stavební spoření. Stavební spoření je velmi populární, hlavně protože spojuje možnost vkládání (spoření) a úvěr. Stavební spoření je možné uzavřít ve stavebních spořitelkách. V České republice je pět stavebních spořitel – ČSOB Stavební spořitelna, MONETA stavební spořitelna, Stavební spořitelna České spořitelny, Raiffeisen stavební spořitelna a Modrá pyramida stavební spořitelna. Všechny tyto spořitelny spadají pod Asociaci českých stavebních spořitel.

V první fázi si klient spoří na svůj účet pravidelně stejné částky, které jsou mu úročeny. Toto spoření je podporované státem a klient, tak jednou ročně může získat až 2 000 Kč. Tato podpora je cílená hlavně na to, aby lidé investovali do vlastního bydlení. Částka, kterou si klient naspoří (i s úvěrem) je předem stanovená. V druhé fázi se po splnění podmínek klientovi připíše výhodný úvěr na bydlení.

U stavebního spoření se setkáváme s několika poplatky. Prvním poplatkem je poplatek již při uzavření smlouvy. Následně je to poplatek za vedení účtu, za zpracování úvěru a za poskytnutí úvěru. Dalším nepříjemným poplatkem jsou vysoké sankce při dřívějším výběru naspořené částky, kdy klient přichází i o státní podporu. (Finanční vzdělávání nedatováno, Stavebky.cz nedatováno)

Životní pojištění

Životní spoření je zařazeno mezi speciální vkladové produkty, protože spojuje spoření s pojištěním. Tento produkt nelze brát doslovně jako spoření, protože je vyplácen až pozůstalým nebo po dosažení určitého věku a je výhodné při sjednávání na dlouhou dobu (15 a více let). Výše pojistného závisí na několika faktorech – druh pojištění (rizikové, kapitálové, důchodové, flexibilní), věk, zdravotní stav a povolání pojištěného. (Rejnuš, 2014)

3.4 Platební bankovní produkty

3.4.1 Účastníci a formy platebního styku

„Platební styk je možno definovat jako vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k uskutečnění platby, tedy k převodu peněžních aktiv mezi plátcem. Peníze přitom plní jednu ze svých základních funkcí – funkci prostředku směny.“ (Polouček, 2013)

Platební styk se jednoduše dělí na hotovostní a bezhotovostní (viz. 3.4.1.1 a 3.4.1.2), potom na tuzemský a zahraniční. Při *tuzemském platebním styku* dochází k transakcím na území jednoho státu a většinou v měně, která se používá na daném území. Jestliže transakce proběhne mezi subjekty, mající každý vedený účet na území jiného státu, jedná se o *platební styk zahraniční*. (Polouček, 2013)

Formy platebního styku můžeme rozlišovat pomocí několika dalších faktorů: (Polouček, 2013)

Dle použitých dokumentů:

- dokumentární;
- nedokumentární.

Dle počtu bank zainteresovaných v převodu:

- vnitrobankovní;
- mezibankovní.

Dle smluvního postavení banky:

- bez závazkový;
- závazkový.

Dle předmětu platebního závazku:

- obchodní;
- neobchodní.

Dle rychlosti platby:

- standartní;
- expresní.

Hotovostní platební styk

Hotovostní platební styk probíhá pomocí hotovostních peněz (bankovky a mince) většinou mezi dvěma jednotlivci (např. platba hotovostí v obchodě pokladní). Za hotovostní platební styk se však považuje i výběr hotovosti v bance nebo výběr hotovosti, která je možná v některých obchodech na pokladnách, tato služba je známá pod pojmem *cashback*. Cashback je možný využít až od určité částky útraty v obchodě a zároveň je stanovena i maximální výše výběru. (Polouček, 2013)

Bezhotovostní platební styk

Bezhotovostní platební styk probíhá bez toho, aniž by se klient dostal k fyzickým penězům. Tyto transakce probíhají na účtech subjektů, kteří si mezi sebou peníze posílají. Rozlišujeme účty běžné, úvěrové, kontokorentní, vkladové a depotní. Podmínkou je, aby oba subjekty měly účet založený u finanční instituce na základě smlouvy.

Příkaz k úhradě je převod zadaný majitelem účtu. Na základě tohoto zadání banka provede platbu na účet, který majitel určil.

Příkaz k inkasu je převod zadaný příjemcem platby. Banka provede transakci na základě předchozí domluvy mezi bankou, příjemcem platby a majitelem účtu.

Oba příkazy je možné podat písemně, přes internetové bankovníctví nebo pomocí aplikace v mobilu. (Polouček 2013, Finanční vzdělávání 2021, Revenda 2005)

Platební karty

Platební karta je platební nástroj umožňující bezhotovostní platbu. Je to nejčastěji používaný prostředek zprostředkovávající platbu. Platební karty vznikly v 20. století ve Spojených státech amerických. Nejdříve sloužily jenom pro výběr z bankomatu, dále pro platbu v obchodech a v současnosti je možnost bezkontaktní platby, kdy zákazníkovi k platbě stačí kartu přiložit k platebnímu terminálu.

Karty jsou osobní a firemní. Osobní karty může používat pouze osoba na kterou je karta vystavena, naopak firemní karty jsou přenosné, neboť se s ní platí pracovní výdaje. Data se na kartě ukládají pomocí magnetického proužku nebo na základě čipu. (Polouček 2013)

Platební karty jsou plastové a mají stejnou velikost, liší se různorodými designy, které si může někdy klient i vybrat podle svého vkusu. Celý proces výroby platební karty od oranžové kartičky přes nahrání údajů do magnetického proužku či čipu do nátisku jména držitele karty a čísla karty, trvá v řádu několika sekund. (Úspory.cz, 2014)

Charge card je nejstarší a nyní spíše ojedinělý typ platební karty, kdy klient nemusí mít účet u banky. Jedná se o úvěr, který nemůže klient vypořádat pomocí splátek v čase, ale musí splatit celou částku. Tato částka má měsíční limit a splácí se celá částka za měsíc. Platba pohonných hmot a mýta je charakteristickým příkladem, kdy se charge karta používá. (Měšec.cz, nedatováno)

Credit card pracuje na principu předchozí charge karty, akorát s rozdílem, že splácení úvěru není jednorázové, ale je rozvrženo do měsíčních splátek z celkového úvěru.

Debit card je karta, která je často chybně zaměňována za kartu kreditní, ale rozdílem je, že tato karta se neváže k úvěru. Klient pomocí debetní karty operuje jenom se svým zůstatkem na účtu. (Tanda 2019, Půlpánová 2007, Finanční vzdělávání nedatováno)

Obrázek 5 Platební karta, zdroj: Česká spořitelna, a.s., 2021

Šek

Šek je cenný papír v listinné podobě. Dnes se už zřídka setkáváme s použitím šeku, je však důležité tento typ bezhotovostního styku zmínit. Existují dva druhy šeků – soukromý a bankovní.

Soukromý šek používají fyzické osoby, které na základě založení účtu u banky získají šekovou knížku. Při placení působí jako výstavce, kdy tato osoba vypíše šek a předá ho majiteli směnky, který následně požádá banku, která je v tomto vztahu šekovníkem o částku na šeku. Banka potom, co je jí šek předložen, směnku ověří a proplatí částku majiteli.

U *bankovního šeku* je postup transakce o něco složitější. V tomto případě klient (fyzická osoba) nemá šek ve svém držení a přichází do banky a požaduje vystavení šeku. Banka se v tomto případě stává výstavcem. Za tuto službu si banka účtuje poplatek (1 % z částky na šeku), částku klient v bance předá. Částka je následně proplacena v jiné bance, kde proběhl akcept šeku. Bankovní šek a jeho použití snižuje riziko při tom, kdyby měl klient částku přenášet v hotovosti a zároveň zvyšuje jistotu, že bude šek proplacen. (Novotný, 2015)

Náležitosti šeku podle obsahu: (Zákon č. 191/1950 Sb.)

- 1) datum vystavení;
- 2) jméno plátce;
- 3) částka k zaplacení;
- 4) částka k zaplacení napsaná slovy;
- 5) místo vystavení;
- 6) podpis výstavce.

Směnka

Posledním vybraným typem bezhotovostního platebního styku je směnka. V zákoně č. 19/1950 Sb., zákoně směnečném a šekovém, která obor směnek upravuje, přesnou definici, co je to směnka nenajdeme. O směnce víme, že má listinnou podobu a dělí se na vlastní a cizí. V knize Bankovníctví I. je směnka charakterizována takto: „*Směnka je cenný papír, který představuje bezpodmínečný písemný závazek v zákonem přesně stanovené formě a s osobitými právními důsledky, ke kterému se výstavce směnky zavazuje (nebo u cizí směnky dává příkaz třetí osobě) zaplatit stanovenou sumu peněz na určitém místě v určitém čase a určité osobě.*“

Směnka vlastní se vypořádává mezi 2 subjekty – výstavcem a majitelem, kdy výstavce slibuje že „za tuto směnku zaplatím“ částku napsanou na směnce.

Směnka cizí je se vypořádává mezi 3 subjekty – výstavcem, majitelem a směnečníkem. Na směnce cizí je příkaz směnečníkovi „za tuto směnku zaplaťte“ částku, která je uvedena na směnce. (Král, 2008)

3.4.2 Elektronické služby v platebním styku

Elektronické služby jsou jednou z finančních inovací. Elektronické služby výrazně snížily ceny bankovních transakcí, neboť člověk se vyhne osobní interakci se zaměstnancem banky a transakce může provádět například z pohodlí svého domova. Podíl na tomto mají určitě i bankomaty, které jsou formou elektronického bankovníctví, jsou téměř všude a fungují 24 hodin denně. Dnes je možné se setkat s bankomaty téměř na každém kroku i na menších vesnicích. V návaznosti na další finanční inovaci, domácí bankovníctví (neboli Homebanking), začaly vznikat banky, které nemají kamenné pobočky a plně využívají právě pouze bankovní služby přes internet. (Mishkin, 2019)

Elektronický platební prostředek (Electronic Payment)

Podle zákona 124/2002 Sb. o platebním styku je elektronický platební prostředek definován následovně: Elektronickým platebním prostředkem je a) prostředek vzdáleného přístupu k peněžní hodnotě, při jehož užívání se zpravidla vyžaduje identifikace držitele osobním identifikačním číslem přiděleným vydavatelem nebo identifikace jiným způsobem, b) elektronický peněžní prostředek. (Zákon č. 124/2002 Sb.)

Elektronickými platebními prostředky jsou například elektronické peněženky nebo platební karty.

Kreditní platební systém: (Theintactone, nedatováno)

Kreditní karta je platební karta, kterou klient platí za služby a zboží, ale zavazuje se instituci, že jí tyto peníze vrátí, a to s určitým úrokem.

Elektronická peněženka funguje na základě předem předplaceného účtu z kreditní nebo debetní karty, a na rozdíl od nich neposkytuje prodejci karetní informace.

Smart card neboli čipová karta, která je vyrobená z plastu a obsahuje čip, který zpracovává informace. Tyto karty se kromě finančnictví (např. při výběru z bankomatu) používají i ve zdravotnictví, dopravě nebo v komunikačních službách.

Debetní platební systém:

Debetní karta je karta, se kterou klient platí za zboží a služby, ale na rozdíl od kreditní karty jsou čerpány peníze vlastní, a to bez možnosti záporného zůstatku na účtu. (Moneta 2021)

E-check neboli elektronický šek je náhradou klasického papírového šeku.

Stored-value card je karta, která je „nabitá“ na konkrétní částku použitelnou v konkrétním obchodě. V obchodech bývají k prodeji v prostoru pokladen jako dárkové karty. (Tanda, 2019)

Elektronický peněžní prostředek (e-cash)

Jedná se o takzvané elektronické peněženky, které ukládají hodnotu peněz v elektronické formě jako elektronické peníze (e-money). Tyto elektronické peněženky se používají k nákupu produktů a služeb v online prostředí. Příkladem virtuální peněženky je peněženka Paypal, která umožňuje lidem převést si peníze ze svého účtu na tzv. e-cash. (Mishkin 2019)

Paypal je americká společnost zabývající se online platebním systémem. Paypal umožňuje svým uživatelům převod peněz na jejich Paypal účet a následně mezi Paypal účty navzájem. Další elektronické peněženky jsou například Revolut, Skrill a Neteller. (Polesný 2017)

Obrázek 6 Logo společnosti Paypal, zdroj: Živě.cz, 2017

Výhody elektronických peněženek: (Polesný 2017, Finex nedatováno)

- bezpečné platby na internetu;
- platby do zahraničí;
- rozšiřující se podpora na e-shopech i v České republice;
- převážně bezplatná služba;
- údaje z platební karty jsou pro obchodníka skryté;
- vrácení peněz v případě nekorektního jednání obchodníka;

- nástroj pro darování peněžních prostředků;
- na základě ověření bankovního účtu, lze částky i přijímat;
- úspora peněz v různých měnách;
- okamžité platby.

Nevýhody elektronických peněženek: (Finex nedatováno, UVT Internet s.r.o. nedatováno)

- Nemožnost platit ve všech měnách (např. Neteller nepodporuje naši měnu).
- Elektronickou peněženku lze využít až na základě zaslání reálných peněz z účtu.
- Poplatky u některých elektronických peněženek (např. GoPay).

Elektronické peníze (e-money)

Jedná se o peníze, které nahrazují šeky i hotovost a vyskytují se pouze v elektronické podobě. Tyto peníze existují v počítačových systémech bank, a i když nejsou kryté (fiat měna), jsou směnitelné do fyzické podoby. Primární využití elektronických peněz je elektronická směna, kterou umožňují nejen banky, ale i další společnosti jako PayPal nebo Square. Zavedení elektronických peněz jasně snížilo používání fyzických peněz. Využívání elektronických peněz je považováno za bezpečné. Příklady elektronických peněz jsou přímé vklady, elektronické převody, virtuální měny a digitální zlatá měna. (Bloomenthal 2020, Mishkin 2019)

Digitální zlatá měna patří mezi elektronické peníze. Tato měna je kryta rezervami zlata, které mají ve svém držení soukromé agentury. A jelikož tyto služby nabízí a poskytují soukromé společnosti je s touto měnou spojené značné riziko. (Downey, 2020)

Virtuální měny jsou narozdíl od digitálních měn, které vydávají banky, neregulované a decentralizované. To znamená, že nad nimi nemá kontrolu centrální banka a důsledkem jsou velké výkyvy cen. Příkladem virtuální měny jsou Bitcoin, Litecoin nebo XRP. (Frankenfield, 2020)

4 FINTECH

Digitalizace má velký vliv na finanční sektor, obzvlášť na to, jaké produkty a služby jsou poskytovány. Fintech je všude kolem nás, používáme ho na denní bázi, aniž bychom tomu přidávali velkou pozornost. Pokud například platíte pomocí mobilního telefonu, přispěli jste online na charitu nebo přispěli na nějaký crowdfundingový projekt jste uživatelem fintechu. V této kapitole je charakterizován fintech, jeho historie a v návaznosti na fintech je přiblížena důležitost směrnice PSD2. (Donaghy, 2020)

4.1 Charakteristika fintechu

Fintech je zkratkou pro finanční technologie, což znamená úzké spojení finančních služeb s novými pokročilými technologiemi (mobil, internet, chytré hodinky a podobně). Fintech dosud nemá jednoznačnou definici. Oxford Dictionary jej definuje jako: „*Počítačové programy a další technologie používané k podpoře nebo umožnění bankovních a finančních služeb.*“ (Nicoletti, 2017)

Nové technologie nabízí velký prostor pro využití finančních služeb. Fintech je rychle rostoucím sektorem, který transformuje bankovníctví, tak jak je známo. Finanční technologie mění způsob, jak se platí a jak se půjčují peníze. Jejich výhodou je rychlost, flexibilita a jednoduchost, což je pro dnešního zákazníka klíčové, při výběru společnosti, které svěří svoje peníze. Pro fintech je charakteristický výběr specializovaného produktu, který je následně nabízen pomocí digitálních platforem nebo aplikací.

Toto inovativní použití technologií ve financích je využíváno bankami, fintech společnostmi a také velkými vyspělými společnostmi. Fintech společnosti jsou pro tradiční instituce konkurencí. Zatímco banky se pomalu adaptují na nové trendy, objevují se společnosti, které na tyto trendy dokážou reagovat rychle.

Fintech společnosti jsou většinou start-upy, které nabízejí produkty, dříve poskytované tradičními bankami. Nevýhodou je to, že tyto společnosti nejsou natolik známé a je pro ně těžší získat důvěru potenciálních klientů. Příkladem těchto služeb je Twisto, Revolut, Transferwise, Monese nebo Curve.

Naopak velké (bigtech) společnosti jako jsou US Google, Apple, Facebook, Alibaba nebo Amazon jsou vyspělé společnosti, které ačkoliv se věnují něčemu jinému, viděli ve financích příležitost a vyčlenily svoji část na vývoj fintechu. Výhodou těchto známých firem

je fakt, že lidé jim důvěřují se svými informacemi, a proto pro ně není problém, důvěřovat jim i se svými financemi.

Fintech tedy obsahuje startupy, bankovní instituce používající nové finanční technologie a spojení tradičních firem a startupů. Největší uživatele fintechu najdeme v Asii, konkrétně Indie a Čína, naopak největšími producenty fintechu je USA. (Tanda 2019, Nicoletti 2017)

4.2 Historie fintechu

Ačkoliv pojem fintech zní poměrně jako nový koncept, jeho začátky se datují již do první poloviny 19. století. Dvě technické inovace, které započaly finanční globalizaci byly telegraf a o něco později první podmořský kabel přes Atlantik v roce 1866. Tímto se zrychlila komunikace mezi Amerikou a Evropou, která předtím probíhala hlavně pomocí lodí.

Po vynálezu počítačů to bylo právě bankovníctví, které je začalo používat mezi prvními. Nová fintech éra započala v minulém století vynálezem bankomatu. První bankomat se objevil v Anglii ve městě Enfield v roce 1967. Bankomaty byly zásadní, protože ušetřily jednak lidem cesty do bank, tak práci zaměstnanců bank.

Takto to s rozvojem fintechu zůstalo až do 90. let, než se začal používat World Wide Web (WWW). Telegraf nahradil fax a následně email, který se zasadil za silnější finanční vztahy. Za bod zvratu ve světě fintechu se považuje rok 1987, kdy se 19. října zhroutila burza. Tento den je označován jako „Černé pondělí“ a zapříčinil světovou finanční a ekonomickou krizi. Na základě těchto událostí byla nastavena nová pravidla a regulace. Zajímavá je také scéna z původního filmu Wall street (1987), ve kterém je záběr na investičního bankéře, který telefonuje pomocí mobilního telefonu.

V současnosti, v 21. století je pozorován rychlý přesun do úplné digitalizace. Finanční inovace přichází velmi rychle a mají zásadní vliv. Avšak téměř dvě miliardy lidí na světě stále nemají přístup k bankovnímu účtu, jedná se jak o populaci lidí žijících na pokraji chudoby v rozvojových zemích (např. Keňa), tak i v moderních zemích. Fintech tento problém řeší a umožňuje přístup k bankovním službám bez banky.

V roce 2009 byl představen nový typ peněz – virtuální měna Bitcoin. Nové technologie dávají bankám jasný signál, že pokud se nepřizpůsobí, mnoho z nich čeká zánik. (Blakstad 2018, Nicoletti 2017)

Období fintech evoluce: (Nicoletti, 2017)

- fintech 1.0 (1866–1967): analogový průmysl;
- fintech 2.0 (1967–2008): přechod mezi analogovým a digitálním průmyslem;
- fintech 3.0 (2008 – dnes): nové startupy a technologické firmy;
- fintech 4.0 (budoucnost): vize většího propojení mezi fyzickými a virtuálními nástroji.

4.3 Aktuální trendy fintechu v bankovníctví

Mezi hlavní fintechové trendy v bankovníctví řadíme digitální platformy, lidský přístup a finanční vzdělávání klientů v digitálním prostoru. V tradičním modelu se spoléhalo na produktivitu zaměstnanců a zastaralé nejednotné systémy ICT (informační a komunikační technologie), které dnes nahrazují digitální platformy. Tyto platformy jsou navrhované tak, aby byly jednoduché, rychlé a intuitivní, což má za příčinu celkové zlepšení celkového klientského zážitku.

Personalizace, lidský kontakt a finanční vzdělávání klientů pomocí digitálních/mobilních kanálů skrze okamžitou zpětnou vazbu klientovi a zlepšování tak jeho finančního zdraví. (Nicoletti 2017)

Mezi další fintechové trendy v bankovníctví můžeme zařadit: (Marous, 2021)

- důraz na rychlost plateb;
- nové platební metody;
- otevřené bankovníctví;
- investice do technologií;
- outsourcing služeb;
- digitální půjčky.

4.4 Směrnice PSD2

Na začátku roku 2018 byla do českého zákona přidána evropská směrnice PSD2 (Payment Service Directive), schválena však byla již o tři roky dříve. Tato směrnice zvýhodňuje nové nebankovní společnosti, které přichází na trh, protože jim umožňuje jako třetím stranám, pracovat s informacemi o klientově účtu. Přesněji jim dovoluje sledovat pohyby na účtu a zadávat platby jménem klienta. Takto mohou konat na základě svolení klienta a zároveň musí mít patřičnou licenci od ČNB. (PwC, 2016)

Nové služby v rámci PSD2 jsou: (PwC, 2016)

- dávání nepřímého platebního příkazu;
- informování o platebním účtu.

5 SHRUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

V teoretické části jsou definovány banky a jejich základní funkce (finanční zprostředkování, emise bezhotovostních peněz a realizace platebního styku). Dále je popsán bankovní systém, který se dělí na jednostupňový a dvoustupňový. Následně jsou definovány jednotlivé druhy bank podle různých kritérií.

Konkrétně jsou vybrány k popisu komerční banky, jejich aktivity a základní cíle. K základním cílům komerčních bank patří optimální rozložení rentability, solventnosti a likvidity.

Následně jsou rozvinuty informace o jednotlivých bankovních produktech. Jsou popsány úvěrové bankovní produkty peněžní (kontokorentní úvěr, eskontní úvěr, hypoteční úvěr a spotřebitelský úvěr) a závazkové (akceptační úvěr, avalový úvěr a bankovní záruka). Dalšími produkty jsou vkladové produkty (vklad na viděnou, termínovaný vklad, úsporný vklad) a dluhové cenné papíry (vkladní knížka, HZL a depozitní certifikát). Navíc jsou uvedeny další vkladové produkty – stavební a životní spoření. Zmapování jsou účastníci a formy platebního styku.

Poslední částí je seznámení s fintechem, jako spojením finančních služeb a nových technologií. Je popsáno, jak vznikl vynálezem telegrafu v 19. století až po virtuální měny. Fintech je rozdělen do 4 období, kdy fintech 4.0 se zaměřuje na budoucnost a vizi většího propojení mezi fyzickými a virtuálními nástroji. Následují aktuální trendy finančních technologií v bankovníctví, které se především orientují na rychlost a dostupnost nových inovativních služeb a produktů svým klientům. Nakonec je zmíněna evropská směrnice PSD2, která zvýhodňuje nové nebankovní společnosti.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PŘEDSTAVENÍ VYBRANÉ KOMERČNÍ BANKY

Česká spořitelna je zároveň nejstarší a největší bankou v České republice. Její začátky se datují již od roku 1825, od té doby banka získala přes 4,6 milionů klientů a nabízí jim služby pomocí největší sítě poboček a bankomatů. Banka se zaměřuje na širokou škálu klientů od jednotlivců přes malé a střední firmy po velké společnosti a veřejný sektor. Banka je velmi pokroková v oblasti digitálních služeb a inovací, důkazem je to, že jako jediná banka na našem trhu umožňuje sjednání půjčky zcela online. Česká spořitelna má nejpoužívanější internetové a mobilní bankovníctví George na trhu. (Česká spořitelna, 2021)

Obrázek 7 Logo České spořitelny, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021

6.1 Základní informace

Tabulka 1 Základní informace Česká spořitelna

	2018	2019	2020
Počet zaměstnanců	10 224	9 873	9 892
Počet poboček	501	483	438
Počet bankomatů	1 783	1 832	1 825
Počet klientů	4 634 337	4 597 170	4 474 198
Vklady (mld. Kč)	952,5	993,3	1 096,7
Zisk (mil. Kč)	15 362	17 743	10 006
Nerozdělený zisk (mil. Kč)	84 021	87 707	105 175

6.1.1 Retailové produkty

Cílovými zákazníky retailového bankovníctví jsou fyzické osoby, živnostníci a mikropodniky. (Česká spořitelna, 2021)

Retailové produkty:

- běžné účty;
- úvěry;

- investiční produkty;
- spořicí produkty;
- kreditní karty;
- leasing, pojištění, stavební spoření (spolupráce s dceřinými společnostmi).

6.2 Struktura banky

Česká spořitelna je akciovou společností, která má statutární orgány – představenstvo a dozorčí radu. Představenstvo řídí a jedná za společnost. Představenstvo má 6 členů a předsedou představenstva je generální ředitel Ing. Tomáš Salomon. Dozorčí rada dohlíží a kontroluje práci představenstva a má 9 členů.

Jediným akcionářem banky je skupina Erste, která vlastní 152 000 000 ks kmenových akcií ve jmenovité hodnotě 100 Kč. Základní kapitál banky je 15,2 miliardy korun. (Justice.cz, 2021)

Tabulka 2 Představenstvo České spořitelny

Předseda představenstva	Ing. Tomáš Salomon
Místopředseda představenstva	Wolfgang Schopf
Členové představenstva	Ing. Karel Mourek
	Ing. Daniela Pešková
	Ing. Pavel Kráčmar
	Ing. Petr Brávek

Tabulka 3 Dozorčí rada České spořitelny

Místopředseda dozorčí rady	Mag. Bernhard Spalt
Místopředseda dozorčí rady	Ing. Štefan Máj
Členové dozorčí rady	Dipl.-Ing. Stefan Dörfler
	Dipl. Ing. Maximilian Hardegg
	Ing. Zlata Gröningerová
	Maurizio Poletto
	Aleš Veverka
	Helena Černá
	Ing. Petr Brázda

Předseda představenstva	Místopředseda představenstva	Člen představenstva	Člen představenstva	Člen představenstva	Členka představenstva
Tomáš Salomon <ul style="list-style-type: none"> • Kancelář společnosti • Ekonomické a strategické analýzy • Komunikace • Ombudsman a klientská zkušenost • Interní audit • Lidské zdroje • Brand 	Wolfgang Schopf <ul style="list-style-type: none"> • Účetnictví, kontroling s vztahy s investory • Řízení majetku • Řízení bilance finanční skupiny • Majetkové účasti • Regul. & Fin. Reporting a DQ a DG • Steering Data Preparation 	Karel Mourek <ul style="list-style-type: none"> • Právní služby • Strategické řízení rizik • Řízení úvěrových rizik korporátního bankovníctví • Bezpečnost • Řízení úvěrových rizik retailového bankovníctví • Řízení nefinančních rizik a Compliance 	Pavel Kráčmar <ul style="list-style-type: none"> • Finanční trhy a finanční instituce • Financování a poradenství • Korporátní centra • Veřejný sektor a realitní obchody • Velcí korporátní klienti • Engagement • Corporate Banking • Corporate Daily Banking and Lending • Wealth Management 	Pavel Brávek <ul style="list-style-type: none"> • Správa účtů a klientské dokumentace • Back Office karet a bezhotovostních plateb • Back Office fin. Trhů a invest. produktů • Corporate Daily Banking and Lending (IT part) • Wealth Management (IT part) • Branch Applications • Digital Technology • Data • Core Systems • Inženýring (CoE) • IT finance a řízení dodavatelů (CoE) • Client Prosperity (IT part) • Retail Daily Banking (IT part) • Digi Sales and Unsecured Financing (IT part) • Assisted Channels • Protection (IT part) • Open Banking (IT part) • Housing (IT part) • Personalization (IT part) • Payments (IT part) • Architektura (CoE) • IT technologie a provize (CoE) • Správa účtů a klientská dokumentace (CoE) 	Daniela Pešková <ul style="list-style-type: none"> • Plánování prodeje a řízení výkonu • Back Office • hotovostí a ATM • Firemní centra • Distribuce • Klientské centrum • Podpora a rozvoj • Client Prosperity • Retail Daily Banking • Digi Sales and Unsecured Financing • Assisted Channels • Open Banking • Protection • Housing • Personalization • Payments

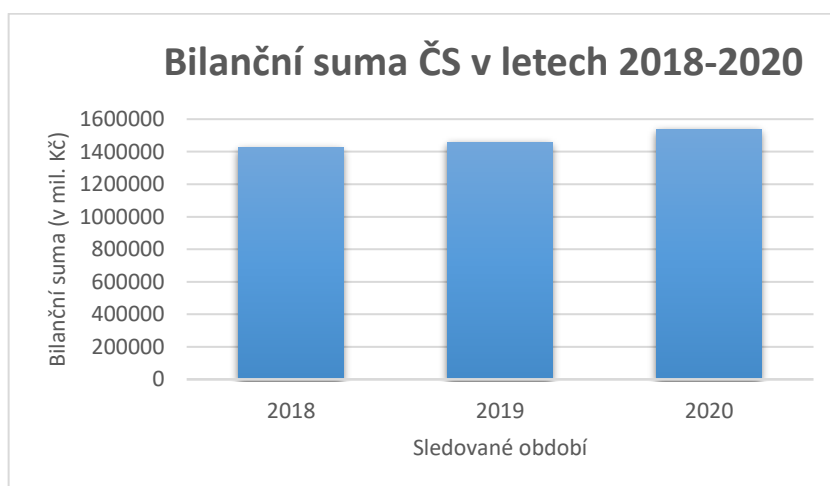
Obrázek 8 Organizační struktura České spořitelny, zdroj: Vlastní zpracování dle České spořitelny, 2021

6.3 Zkrácená finanční analýza

Tato část se bude věnovat analýze majetkové a finanční struktury České spořitelny. Podkladem pro finanční analýzu jsou účetní výkazy – rozvaha a výkaz zisku a ztráty ve sledovaném období 2018-2020. Nejdříve bude provedena analýza absolutních ukazatelů finanční analýzy pomocí horizontální a vertikální analýzy. Následně analýza vybraných poměrových ukazatelů uvedených v magickém čtyřúhelníku – rentabilita, solventnost a likvidita.

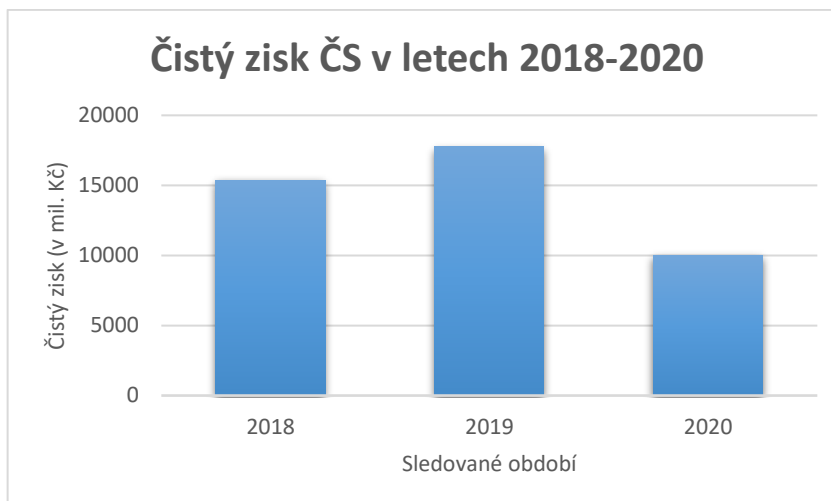
Česká spořitelna se jako účetní jednotka řadí mezi velké podniky, neboť její aktiva přesahují 500 mil. Kč, obrat má nad 1 mld. Kč a počet zaměstnanců je vyšší než 250 zaměstnanců.

Bilanční suma určuje velikost banky, v tomto případě má rostoucí tendenci, mezi lety 2018-2019 roste o 2,26 % a v následujícím meziroční 2019-2020 pozorujeme nárůst o 5,42 % (viz. 5.5).

Obrázek 9 Bilanční suma ČS 2018-2020 (Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS)

Ve sledovaném období pozorujeme mezi lety 2018-2019 mírný nárůst čistého zisku ČS. V roce 2020 zaznamenáváme prudký pokles čistého zisku, který je důsledkem znehodnocení finančních nástrojů, které je zapříčiněno pandemií COVID-19 (viz. 5.5).

Obrázek 10 Čistý zisk ČS 2018-2020 (Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS)

6.3.1 Absolutní ukazatele finanční analýzy aktiv a pasiv

Horizontální analýza zobrazuje vývojové trendy pomocí změn položek jednotlivých výkonů v čase. Změny pozorujeme v řádcích a jak v jednotkách, tak v řádcích.

Vertikální analýza zobrazuje procentuální rozbor jednotlivých položek v účetním výkazu vzhledem ke zvolené základně (100 %). (Knápková 2017)

Horizontální analýza aktiv

Celková aktiva se ve sledovaném období příliš nemění. Nejvýraznější změny v řádu tisíci procent jsou pozorovány v položce splatná daňová pohledávka. Další výrazné změny jsou v položkách aktiva držena k prodeji, zajišťovací deriváty a finanční aktiva neurčená k obchodování. Aktiva držena k prodeji se v roce 2019 zvýšila o 202 milionů Kč z důvodu přiřazení společnosti Energie ČS, a.s. v hodnotě 184 mil. Kč a dalších budov, které byly k prodeji po uzavření několika poboček. Zajišťovací deriváty se v meziročně zvýšili o 170,82 % z důvodu zvýšení zajištění úrokového a kurzového rizika. V roce 2019 se finanční aktiva neurčená k obchodování zvýšila o 143,18 %, při změně položky dluhové cenné papíry (konkrétně ostatní finanční instituce). (Příloha P IV)

Horizontální analýza pasiv

Celková pasiva se ve sledovaném období mění pouze v jednotkách procent a větší změny jsou pozorovány ve vlastním kapitálu. Základní kapitál a kapitálové fondy zůstávají neměnné. U nerozděleného zisku je vidět postupný růst. Největší změna v rámci vlastního kapitálu je zaznamenána meziročně v položce dodatečné kapitálové nástroje, a to o 111,51 %. Tato změna je způsobena emisí kapitálových nástrojů v roce 2019 v částce 9 040

mil. Kč a stalo se tak kvůli tomu, že banka chtěla optimalizovat kapitálovou strukturu a připravit se na regulační změny (např. nařízení o úvěrovém riziku). (Příloha V)

Vertikální analýza aktiv

Největší část aktiv kolem 90 % tvoří finanční aktiva v naběhlé hodnotě, která z většiny zahrnují úvěry a jiné pohledávky za bankami a za klienty, z menší části pak dluhové cenné papíry. Druhou nejvyšší obsaženou položkou je pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank. Ostatní položky jsou v celkové struktuře aktiv obsáhnuty do hodnoty 1 %.

Tabulka 4 Vertikální analýza banky – aktiva

V mil. Kč	2018	2019	2020
Aktiva celkem	1426465	1458650	1537780
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	4,48 %	2,78 %	2,48 %
Finanční aktiva k obchodování	0,72 %	0,67 %	0,74 %
Finanční aktiva neurčená k obchodování	0,10 %	0,24 %	0,16 %
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku	2,78 %	1,45 %	1,36 %
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	89,80 %	92,64 %	92,92 %
Pohledávky z finančního leasingu	0,14 %	0,13 %	0,09 %
Zajišťovací deriváty	0,08 %	0,07 %	0,17 %
Změny reálné hodnoty zajištěných položek v portfoliu zajištění úvěrového rizika	x	0,00 %	0,00 %
Hmotný majetek a práva k užívání majetku	0,66 %	0,86 %	0,83 %
Investiční nemovitosti	0,16 %	0,16 %	0,15 %
Nehmotný majetek	0,37 %	0,40 %	0,40 %
Účasti v přidružených společnostech	0,06 %	0,06 %	0,06 %
Splatná daňová pohledávka	0,03 %	0,00 %	0,09 %
Odložená daňová pohledávka	0,07 %	0,08 %	0,07 %
Aktiva držena k prodeji	0,00 %	0,02 %	0,00 %
Pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky	0,45 %	0,40 %	0,42 %
Ostatní aktiva	0,09 %	0,06 %	0,06 %

Vertikální analýza pasiv

Na první pohled je vidět, že větší část pasiv tvoří cizí zdroje. Tento nevyvážený poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji může značit agresivní strategii financování společnosti. Konkrétními položkami s největším podílem na cizích zdrojích jsou vklady bank a klientů. V letech 2019 a 2020 se vklady bank výrazně snížily z 20,03 % na 5,94 %. Vklady klientů jsou vyrovnané okolo 70 %. Vlastní kapitál je z většiny tvořen nerozděleným ziskem a minimální část tvoří kapitálové fondy, základní kapitál a kapitálové fondy. Ostatní položky jsou ve sledovaném období vyrovnané.

Tabulka 5 Vertikální analýza banky – pasiva

V mil. Kč	2018	2019	2020
Pasiva celkem	1426465	1458650	1537780
Vlastní kapitál	8,60 %	9,42 %	9,71 %
VK připadající na nekontrolní podíly	0,01 %	0,01 %	0,01 %
VK připadající na vlastníky mateřského podniku	8,60 %	9,40 %	9,71 %
- ZK	1,07 %	1,04 %	0,99 %
- Kapitálové fondy	0,00 %	0,00 %	0,00 %
- Ostatní kapitálové nástroje	0,57 %	1,18 %	1,12 %
- Nerozdělený zisk a ostatní nástroje	6,95 %	7,18 %	7,59 %
Cizí zdroje	91,40 %	90,58 %	90,29 %
Finanční závazky k obchodování	0,71 %	0,67 %	0,84 %
- Deriváty	0,71 %	0,67 %	0,84 %
Finanční závazky v reálné hodnotě	0,14 %	0,24 %	0,25 %
- Vklady klientů	0,14 %	0,24 %	0,25 %
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	89,73 %	88,78 %	88,48 %
- Vklady bank	22,35 %	20,03 %	5,94 %
- Vklady klientů	66,77 %	68,09 %	71,31 %
- Emitované dluhové cenné papíry	0,38 %	0,39 %	11,02 %
- Ostatní finanční závazky	0,22 %	0,27 %	0,20 %
Závazky z leasingu	x	0,22 %	0,22 %
Zajišťující deriváty	0,15 %	0,15 %	0,02 %
Změny reálné hodnoty zaj. položek v portfoliu zajištění úvěrového rizika	x	x	0,00 %
Rezervy	0,25 %	0,18 %	0,20 %
Splatný daňový závazek	0,00 %	0,02 %	0,00 %
Odložený daňový závazek	0,02 %	0,01 %	0,01 %
Ostatní závazky	0,41 %	0,30 %	0,27 %

6.3.2 Analýza výnosů a nákladů

Podkladem pro analýzu výnosů a nákladů je výkaz zisku a ztráty, který najdeme v účetních výkazech. Náklady představují snížení ekonomického prospěchu, naopak výnosy představují zvýšení ekonomického prospěchu. Účetní jednotka si sama stanoví, zda bude jednotlivé nákladové a výnosové účty členit druhově či účelově. Analýza je provedena horizontální a vertikální analýzou, která je vysvětlena v bodě 5.3.1. (Knápková 2017)

Horizontální analýza výnosů a nákladů banky

Jednotlivé položky provozních výnosů spíše klesají a nejvýraznější změna nastala v roce 2020 u zisku nebo ztráty z fin. aktiv a závazku vykázaných v reálné hodnotě do VZZ, kdy došlo k navýšení o 6 744 %, tato změna souvisí s finančními aktivy neurčenými k obchodování. Provozní výnosy jako celek mají stabilní vývoj kdy první meziroční změna byla 7,19 % a následoval v dalším meziroční mírný pokles o 4,18 %. Odpisy se v roce 2019 zvýšily o 30 % z důvodu zařazení nové položky “právo k užívání majetku”. Provozní náklady jsou vcelku stabilní veličina. Provozní zisk ve sledovaném období nejdříve vzrostl o 8,6 % a potom klesnul oproti roku 2019 o 6,7 %. U zisku je výrazný pokles v roce 2020 z důvodu znehodnocení finančních nástrojů, protože banka očekávala velké ztráty z úvěrového portfolia kvůli vývoji ekonomiky v návaznosti na Covid-19.

Tabulka 6 Horizontální analýza výnosů a nákladů banky

V mil. Kč	2018	2019	2020	Změna 2018/2019		Změna 2019/2020	
				mil. Kč	%	mil. Kč	%
Čistý úrokový výnos	27821	30261	29099	2440	8,77 %	-1162	-4 %
Čistý výnos z poplatků a provizí	8540	8591	8243	51	0,60 %	-348	-4 %
Výnosy z dividend	78	65	57	-13	-16,67 %	-8	-12 %
Čistý zisk z obchodních operací	2150	2670	1906	520	24,19 %	-764	-29 %
Zisk nebo (-) ztráta z fin. aktiv a závazků vykázaných v reálné hodnotě do VZZ	224	-9	598	-233	-104,02 %	607	-6744 %
Čistý výsledek z účasti zaúčtovaných ekvivalenční metodou	54	105	31	51	94,44 %	-74	-70 %

Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatního oper. pronájmu	221	216	213	-5	-2,26 %	-3	-1 %
Provozní výnosy	39088	41899	40147	2811	7,19 %	-1752	-4,18 %
Náklady na zaměstnance	-9553	-10156	-9892	-603	6,31 %	264	-3 %
Ostatní správní náklady	-6773	-6592	-6469	181	-2,67 %	123	-2 %
Odpisy majetku	-2001	-2604	-2749	-603	30,13 %	-145	6 %
Provozní náklady	-18327	-19352	-19110	-1025	5,59 %	242	-1,25 %
Provozní zisk	20761	22547	21037	1786	8,60 %	-1510	-6,70 %
Zisk nebo (-) ztráta z odúčtovaných finančních aktiv vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	17	6	0	-11	-64,71 %	-6	-100 %
Zisk nebo (-) ztráta z odúčtovaných finančních nástrojů nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	8	-28	-1	-36	-450,00 %	27	-96 %
Znehodnocení finančních nástrojů	-288	160	-7930	448	-155,56 %	-8090	-5056 %
Ostatní provozní výsledek	-1335	-687	-611	648	-48,54 %	76	-11 %
Zisk před zdaněním	19163	21998	12495	2835	14,79 %	-9503	-43 %
Daň z příjmu	-3801	-4229	-2478	-428	11,26 %	1751	-41 %
Zisk běžného roku po zdanění	15362	17769	10017	2407	15,67 %	-7752	-44 %
Zisk náležející nekontrolním podílům	0	26	11	26	x	-15	-58 %
Zisk náležející akcionářům	15362	17743	10006	2381	15,50 %	-7737	-44 %

Vertikální analýza výnosů a nákladů banky

U vertikální analýzy výnosů a nákladů banky je stanovena jako základna provozní výkony. Největší část tvoří čistý úrokový výnos ustálený na hodnotě okolo 72 %. Minimální část tvoří výnosy z dividend, čistý výsledek z účasti zaúčtovaných ekvivalenční metodou a výnosy z pronájmu investic a ostatního operačního pronájmu.

Tabulka 7 Vertikální analýza výnosů a nákladů banky

V mil. Kč	2018	2019	2020
Čistý úrokový výnos	71,18 %	72,22 %	72,48 %
Čistý výnos z poplatků a provizí	21,85 %	20,50 %	20,53 %
Výnosy z dividend	0,20 %	0,16 %	0,14 %
Čistý zisk z obchodních operací	5,50 %	6,37 %	4,75 %
Zisk nebo (-) ztráta z fin. aktiv a závazků vykázaných v reálné hodnotě do VZZ	0,57 %	-0,02 %	1,49 %
Čistý výsledek z účasti zaúčtovaných ekvivalenční metodou	0,14 %	0,25 %	0,08 %
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatního oper. pronájmu	0,57 %	0,52 %	0,53 %
Provozní výnosy	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Náklady na zaměstnance	-24,44 %	-24,24 %	-24,64 %
Ostatní správní náklady	-17,33 %	-15,73 %	-16,11 %
Odpisy majetku	-5,12 %	-6,21 %	-6,85 %
Provozní náklady	-46,89 %	-46,19 %	-47,60 %
Provozní zisk	53,11 %	53,81 %	52,40 %
Zisk nebo (-) ztráta z odúčtovaných finančních aktiv vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0,04 %	0,01 %	0,00 %
Zisk nebo (-) ztráta z odúčtovaných finančních nástrojů nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0,02 %	-0,07 %	0,00 %
Znehodnocení finančních nástrojů	-0,74 %	0,38 %	-19,75 %
Ostatní provozní výsledek	-3,42 %	-1,64 %	-1,52 %
Zisk před zdaněním	49,03 %	52,50 %	31,12 %
Daň z příjmu	-9,72 %	-10,09 %	-6,17 %
Zisk běžného roku po zdanění	39,30 %	42,41 %	24,95 %
Zisk náležející nekontrolním podílům	0,00 %	0,06 %	0,03 %
Zisk náležející akcionářům	39,30 %	42,35 %	24,92 %

6.3.3 Vybrané poměrové ukazatele finanční analýzy

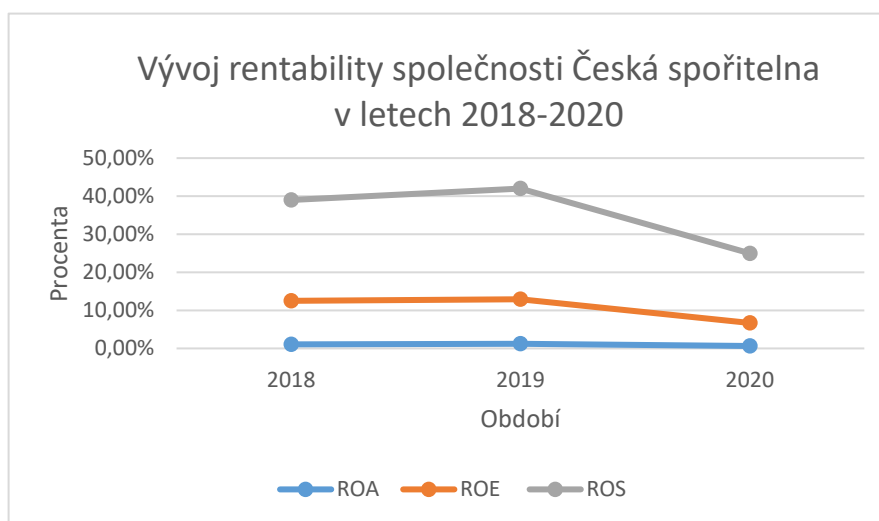
Ukazatele rentability:

Ukazatele ROA a ROE byly vypočítány dle informací z účetních výkazů České spořitelny, která při jejich výpočtu dosazuje v čitateli zlomku hodnotu čistého zisku za účetní období. Pro výpočet ukazatele ROS je použita místo tržeb hodnota výnosů České spořitelny.

Tabulka 8 Ukazatele rentability

	2018	2019	2020
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	1,08 %	1,22 %	0,65 %
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	12,52 %	12,92 %	6,70 %
Rentabilita tržeb (ROS)	39 %	42 %	25 %

Z grafu můžeme pozorovat, že ačkoliv ukazatele rentability České spořitelny ve sledovaném období klesají, společnost je nadále zisková. Rentabilita celkového kapitálu je ustálená kolem hodnoty 1 %. Mírný pokles ROA mezi lety 2019 a 2020 je zapříčiněn růstem aktiv. U ukazatele ROE sledujeme nejvýraznější pokles ze stabilní hodnoty okolo 13 % o téměř polovinu na 6,70 % v důsledku výrazného snížení čistého zisku. Rentabilita tržeb ROS se v analyzovaném období nejdříve zvýšila o 3 % a následně výrazně klesla o 17 % na hodnotu 25 % v roce 2020. Pokles je taktéž způsoben snížením čistého zisku (2020).

Obrázek 11 Vývoj rentability ČS 20218-2020 Zdroj: Vlastní zpracování

Obrat aktiv:

Hodnota obratu aktiv by měla být vyšší než 1, jeho hodnota se liší v závislosti na odvětví.

Tabulka 9 Obrat aktiv

	2018	2019	2020
Tržby (provozní výnosy)	39088	41899	40147
Aktiva	1426465	1458650	1537780
Obrat aktiv	0,027	0,029	0,026

6.4 SWOT analýza

SWOT analýza pracuje se čtyřmi kvadranty – silnými a slabými stránkami, příležitostmi a hrozbami.

Silné a slabé stránky mají interní povahu, což znamená, že naším chováním je můžeme ovlivnit. Silné stránky poukazují na výhody, které má společnost nad svojí konkurencí, naopak slabé stránky upozorňují na nedostatky oproti konkurenci.

Příležitosti a hrozby mají externí povahu, což znamená, že je nemůžeme ovlivnit. Tyto externí vlivy zahrnují makroprostředí (ekonomická situace) a mikroprostředí (klienti, konkurence). Příležitosti mohou firmě přinést úspěch, hrozby mohou přinést neúspěch. (Čevelová 2008)

Tabulka 10 SWOT analýza České spořitelny

SWOT analýza	
Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Největší banka v ČR • Největší počet klientů • Internetové bankovníctví • Dlouholetá tradice • Dostupnost poboček a bankomatů • Vedoucí pozice na trhu • Široká nabídka produktů a služeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Starší klientela • Poplatky u účtů a úvěrů • Fronty na pobočkách • Problémy s aplikací George • Nouze o kvalifikované zaměstnance
Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Inovace • Oslovení mladých lidí • Spolupráce s fintechovými společnostmi • Digitalizace • Nárůst zájmu o úvěry 	<ul style="list-style-type: none"> • Hackerské útoky • Nové fintechové společnosti • Konkurenční malé banky • Dopad pandemie Covidu-19 • Vysoká míra regulace

6.4.1 Interní faktory

Silné stránky České spořitelny se odvíjí především od faktu, že je to největší banka na českém trhu a má nejpočetnější klientelu, která má k dispozici širokou síť poboček a přes 1800 bankomatů. Jakožto největší banka nabízí také širokou škálu produktů a služeb pro své klienty. Silnou stránkou banky je propracované internetové bankovníctví George a firemní internetové bankovníctví BUSINESS 24.

Mezi slabé stránky patří to, že jejich klientela je starší, a tedy náchylnější na hackerské útoky, kterých má kvůli tomuto faktu Česká spořitelna nejvíce. Útočníci spoléhají na to, že jim důvěřiví lidé podají citlivé informace sami. Česká spořitelna si u určitých služeb a produktů na rozdíl od své konkurence drží často nesmyslné poplatky (40 Kč při výběru z cizího bankomatu u běžného účtu). Jelikož má banka nejvyšší počet klientů v České republice často se můžeme setkat s frontami na pobočkách. Další slabinou banky je nouze o kvalifikované zaměstnance, kdy se lze na přepážkách setkat s lidmi se vzděláním v úplně jiném oboru (požaduje se maturita), kteří často nepůsobí tak profesionálně, a dokonce mohou klientovi špatně poradit.

6.4.2 Externí faktory

Příležitostmi pro banku jsou především inovace a digitalizace plus oslovení mladé generace, která tyto vymoženosti používá. Banka se snaží oslovovat tuto skupinu skrze sociální sítě, studentské účty nebo spojením se sportem a sportovci (Česká spořitelna Accolade či Sportujeme se spořkou). Příležitostí je také velký zájem o úvěry zvláště v době, kdy lidé potřebují hypotéky, aby si mohli dovolit vlastní bydlení. Další příležitostí pro banku je zařazovat spolupráce s fintechovými společnostmi (např. Apple Pay, Samsung Pay či Garmin Pay, které již Česká spořitelna podporuje)

Hrozbou pro Českou spořitelnu jsou četné hackerské útoky, které cílí na důvěřivost starších klientů banky. Banka se může snažit o ty nejlepší zabezpečující prvky, ale nedokáže ovlivnit chování klienta do té míry aby, zamezila této hrozbě. Dalšími externími hrozbami, které banka nemá šanci ovlivnit je vliv vysoké míry regulace, konkurence menších bank a nových fintechových společností. Jako poslední hrozbu vnímám dopady pandemie Covidu-19, kterou neočekával nikdo a její dopady mohou být pro některé firmy likvidační, což má jistě vliv i na působení banky.

6.5 Analýza dopadu COVID-19 na vybranou komerční banku

Pandemie koronaviru začala na konci roku 2019 v Číně a zanedlouho se rozmohla do celého světa. Pandemie ovlivnila náš každodenní život a ochromila všechna odvětví včetně bankovníctví. V této kapitole sleduji dopad pandemie na hlavní ukazatele uvedené v tiskových zprávách České spořitelny.

Srovnání vybraných hlavních ukazatelů České spořitelny: (Česká spořitelna, 2020)

Čistý zisk meziročně prudce klesnul o 43,61 % a zastavil se na částce 10 mld. Kč. Z účetních výkazů je tento pokles nejvíce zapříčiněn *ztrátou ze znehodnocení finančních nástrojů* (tj. saldo tvorby opravných položek a rezerv na úvěrová rizika). Tyto úvěrové ztráty jsou zapříčiněny stále zhoršující se ekonomickou situací v návaznosti na pandemii a na konci roku dosáhly 7,9 mld. Kč. Jednalo se tedy o zhoršení o 8,09 mld. Kč, neboť v roce 2019 došlo k rozpuštění opravných položek. Změna mezi 2019/2020 je v řádech tisíců procent.

Pozorujeme meziroční pokles *provozního zisku* o 6,7 %, tento pokles byl zmírněn na straně pasiv růstem vkladů klientů a na straně aktiv nárůstem úvěrů. *Hrubý objem klientských úvěrů* v období 2018-2020 roste a dosáhl 757,3 miliard Kč.

Nejdůležitější položka provozních výnosů je *čistý úrokový výnos*. Čistý úrokový výnos se téměř nezměnil a poklesl o necelá 4 % na 29 mld. Kč oproti roku 2019, kdy měl hodnotu přes 30 mld. Kč. Tento pokles byl zapříčiněn snižováním sazeb ČNB.

Závazky ke klientům ve sledovaném období rostou, mezi roky 19/20 narostly o 4,78 % a mezi roky 19/20 o 10,38 %.

Náklady na zaměstnance nejdříve zaznamenaly růst mezi lety 2018 a 2019 kvůli zvyšování mezd, následně však v důsledku zavírání poboček klesly v roce 2020 o 2,6 %. Náklady na zaměstnance obsahují příspěvky na státní systém penzí. Tento pokles se promítl do souhrnné položky *provozních nákladů*, které mírně poklesly o 1,25 % na 19,11 mld. Kč.

Stále rostoucí *vlastní kapitál* představoval na konci roku 2020 téměř 150 mld. Kč, což je o 8,74 % více než v předchozím roce, a to hlavně díky nárůstu položky nerozděleného zisku. Celková bilanční suma má také rostoucí bilanci s meziročním nárůstem o 5,42 %.

Tabulka 11 Analýza dopadu COVID-19

Hlavní ukazatele (v mil. Kč)	Analyzované období			Meziroční změny (%)	
	2018	2019	2020	2018/2019	2019/2020
Čistý zisk náležící akcionářům	15362	17743	10006	15,50 %	-43,61 %
Provozní zisk	20761	22547	21037	8,60 %	-6,70 %
Čistý úrokový výnos	27821	3030261	29099	8,77 %	-3,84 %
Provozní náklady	18327	19352	19110	5,59 %	-1,25 %
Náklady na zaměstnance	9553	10156	9892	6,31 %	-2,60 %
Bilanční suma	1426465	1458650	1537780	2,26 %	5,42 %
Ztráta ze znehodnocení finančních nástrojů	-288	160	-7930	-155,56 %	-5056,25 %
Hrubý objem klientských úvěrů	694100	729200	757300	5,06 %	3,85 %
Závazky ke klientům	954400	1000000	1103800	4,78 %	10,38 %
Vlastní kapitál	122657	137339	149346	11,97 %	8,74 %

Srovnání obchodních ukazatelů dle České spořitelny:

V analyzovaném období sledujeme mírný pokles (- 2,67 %) klientů na druhou stranu však nárůst vydaných aktivních karet, které na konci roku 2020 dosáhly 2,9 milionu kusů, z toho 167 tisíc bylo kreditních. Ke snížení došlo také v počtu poboček, které úzce souvisí s poklesem zaměstnanců a následně poklesem nákladů na zaměstnance z předchozí tabulky o 2,6 %. Počet bankomatů a platbomatů se nejdříve zvyšoval, avšak během pandemie se meziročně snížil o 7 kusů a sčítal celkem 1 825 bankomatů a platbomatů.

Tabulka 12 Analýza dopadu COVID-19 obchodní ukazatele

Ukazatele obchodní činnosti	Analyzované období			Meziroční změny (%)	
	2018	2019	2020	2018/2019	2019/2020
Počet klientů	4634337	4597170	4474198	-0,80 %	-2,67 %
Počet karet	2867262	2919381	2988906	1,82 %	2,38 %
Počet poboček	501	483	438	-3,59 %	-9,32 %
Počet bankomatů a platbomatů	1783	1832	1825	2,75 %	-0,38 %

7 ANALÝZA FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ VE VYBRANÉ BANCE

Česká spořitelna je velmi pokrokovou a inovativní bankou, která reaguje na nejnovější trendy. V této kapitole jsou zanalyzovány digitální produkty České Spořitelny.

7.1 Internetové a mobilní bankovníctví George

George patří do digitálního bankovníctví České spořitelny, které umožňuje klientům rychlý a jednoduchý přístup ke svým účtům 24 hodin denně 7 dní v týdnu kdekoliv na světě. Digitální bankovníctví České spořitelny je nejpoužívanějším na trhu. George byl uveden v roce 2018 jako nový moderní nástupce internetového bankovníctví Servis 24. George, podle jména prvního autopilota, má pomáhat celosvětově až 16 milionům klientům Skupiny Erste hospodařit se svými financemi. Ke konci roku 2020 používalo internetovou verzi George přes 1,7 milionu klientů z čehož skoro milion měl aplikaci George v mobilu.

Mobilní aplikaci George lze stáhnout na Android či iOS, funkčnosti jsou však totožné. Aplikace je rozdělená na navigaci, účty, spoření, karty, úvěry, stavební produkty, penzijní produkty, investice a pojištění. ČS nabízí slevový program Moneyback a službu Moje zdravé finance.

Doplňky:

- Motiv pozadí – personalizace a zároveň bezpečnostní prvek.
- Dobíjení kreditu.
- Snapshot – přehledné souhrny výdajů.
- Přenos souborů – odesílání datových výpisů a příjem plateb z účetních systému v rámci George.

Obrázek 12 Mobilní aplikace George, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021

7.2 Virtuální George karta

Virtuální karta se od klasické plastové karty liší jenom tím, že nemá fyzickou podobu. Velkou výhodou je rychlost vyřízení karty, které je možné prakticky ihned přes mobilní aplikaci George nebo internetové bankovníctví. Kartu lze založit za účelem pouze jedné platby (např. kvůli nedůvěře k některým obchodníkům) a následně zrušit, kdy jeden člověk může mít současně založených až 10 virtuálních karet (s účtem Standart pouze jedna). Pro opakované placení a vybírání z bankomatu je nutné si kartu přidat do peněženky v mobilním zařízení (Apple Pay, Google Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay).

Obrázek 13 Barevné varianty virtuální karty, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021

7.3 George klíč

Dalším užitečným produktem je bezplatná mobilní aplikace George klíč, která jak její název napovídá, má za úkol učinit potvrzování plateb bezpečnější a jednodušší. Aplikace funguje tak, že nemusíte přepisovat kódy z SMS zpráv, ale stačí vám otisk prstu nebo rozpoznání tváře. Pokud zapomenete PIN ke své kartě, nic se neděje, protože George klíč váš PIN hlídá, stačí o zobrazení pinu požádat v aplikaci George a následně vám George klíč PIN ukáže. V rámci této aplikace je možné provádět platby až do výše 10 mil. Kč. Aplikace funguje od roku 2019 a ke konci roku 2020 aplikaci používalo téměř 880 tisíc klientů.

Obrázek 14 Aplikace George klíč, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021

7.4 Friends 24

Friends 24 je další aplikací z dílny České spořitelny, která má usnadnit klientům platby, tentokrát menších částek (maximálně 10 000 Kč/úhrada a maximálně 30 000Kč/den), a to tak, že není nutná znalost čísla účtu, ale jakýkoli kontakt na příjemce (SMS, e-mail, Messenger atd.). Úhrady je možné přijímat i zasílat pomocí jedinečného URL odkazu. Pro větší zabezpečení lze stanovit k úhradě heslo. Odesílatel platby vybere komunikační aplikaci, kterou chce použít, potom zvolí částku, vzkaz a příjemce. Příjemce otevře odkaz a vyplní své údaje, které si aplikace zapamatuje, a peníze se mu následně připsou na účet.

Obrázek 15 Mobilní aplikace Friends 24, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021

7.5 Investiční centrum

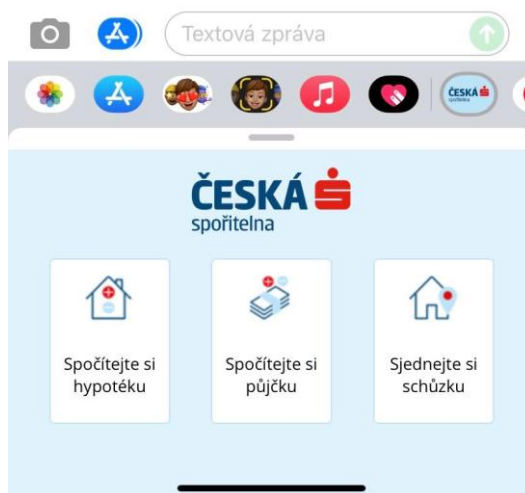
Investiční centrum je mobilní aplikace, která poskytuje informace ze světa investic, tudíž v ní není možné provádět transakce. Aplikace zobrazuje finanční trhy v Evropě, Americe a Asii v nichž se orientuje na indexy a akcie, komodity, měny, peněžní trh. Jednotlivé položky pomáhá analyzovat, provádět prognózy a přidat do watchlistu.

Obrázek 16 Mobilní aplikace ČS Investiční centrum, zdroj: Google Play, 2021

7.6 ČS Business chat

Nejedná se přímo o mobilní aplikace, ale o asistenta, který se zobrazí v oblasti zpráv iMessage (pouze pro Apple). Pomocí ČS Business chatu si můžete okamžitě spočítat hypotéku, půjčku nebo si sjednat schůzku na pobočce banky. V případě hypotéky nastavíte cenu nemovitosti, potřebnou částku, dobu splácení a asistent během několika sekund vypočítá výšku měsíční splátky. Pokud si chcete propočítat půjčku, tak nastavíte, kolik si plánujete půjčit a kolik chcete měsíčně splácet. Následně asistent vypočítá počet splátek, úrokovou sazbu, RPSN a kolik celkem zaplatíte. Pokud máte zájem asistent okamžitě odešle vaši vypočítanou hypotéku či půjčku do banky jako SMS zprávu. Sjednat schůzku lze na pokladnu nebo k bankéři podle preferovaného města na konkrétní den a čas.

Obrázek 17 ČS Business chat, zdroj:
Česká spořitelna, a. s., 2021

8 SROVNÁNÍ FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ BANKY S KONKURENČNÍMI BANKAMI

V této kapitole jsou srovnány retailové fintechové produkty České spořitelny s produkty dalších tradičních velkých bank v České republice. Pro účely srovnání jsem vybrala Československou obchodní banku (ČSOB), Komerční banku (KB), Monetu Money Bank a Raiffeisenbank. Informace jsou čerpány z oficiálních webů bank a jejich výročních zpráv zveřejněných na oficiálních webových stránkách bank.

8.1 Představení konkurenčních bank a fintechových produktů

8.1.1 ČSOB

Československá obchodní banka je univerzální banka působící v Česku a Slovensku. Banka je vlastněna jedním akcionářem belgickou bankou KBC. Původně byla banka založena jako statní v roce 1964. Banka se zaměřuje na širokou klientelu od fyzických osob, malé a střední podniky až po korporáty.

Obrázek 18 Logo ČSOB, zdroj: Československá obchodní banka, a. s, 2021

Produkty:

- ČSOB Smart – mobilní bankovníctví.
- ČSOB Smart klíč – bezpečné a rychlé potvrzování plateb.
- ČSOB Finanční trhy – informace a analýzy ze světa finančních trhů.
- DoKapsy od ČSOB – aplikace s věrnostními kartičkami, slevami atd.
- ČSOB Filip – zábavná aplikace s informacemi o světě financí.
- ČSOB Drobné – aplikace zaokrouhlující částky při transakcích a investuje rozdíl do podílového fondu ČSOB Bohatství.
- ČSOB SmartToken – aplikace pro elektronické podpisy.

8.1.2 Moneta Money Bank

Ještě donedávna známá jako GE Money Bank, patřila do skupiny GE, skupina se však rozhodla zbavit se celé bankovní divize, a tak vznikla Moneta Money Bank v roce 2016. Banka nemá jediného majitele, ale vlastnická struktura se skládá z mnoha minoritních akcionářů. Banka poskytuje služby fyzickým osobám, ale nejvíce se zaměřuje na malé a střední podniky. Jednou ze strategií banky je rozvíjet digitální možnosti prostřednictvím digitálních kanálů.

Obrázek 19 Moneta Money Bank, zdroj: MONETA Money Bank, a.s., 2021

Produkty:

- Internet Banka – internetové bankovníctví.
- Smart Banka – mobilní bankovníctví.
- MONETA Tom Samolepky – sada nálepek do iMessage.

8.1.3 Komerční banka

Komerční banka je tradiční bankou, která vznikla v roce 1990 vyčleněním ze Statní banky československé. Banka je z 60,35 % vlastněna majoritním akcionářem francouzskou Sociétés Générale. Banka se zaměřuje na drobné vkladatele i na podnikatelské subjekty.

Obrázek 20 Logo Komerční banky, zdroj: Komerční banka, a.s., 2021

Produkty:

- KB mobilní banka – mobilní bankovníctví.
- MojeBanka – internetové bankovníctví.
- KB klíč – bezpečné přihlašování a odesílání plateb.

8.1.4 Raiffeisenbank

Banka s dvěma zkříženými koňskými hlavami v logu u nás působí od roku 1993. Banka patří rakouské Raiffeisen Bank International AG. Banka poskytuje široké spektrum služeb fyzickým osobám, podnikatelům a firmám.

Obrázek 21 Logo Raiffeisenbank, zdroj: Raiffeisenbank, a.s., 2021

Produkty:

- Mobilní eKonto – mobilní bankovníctví.
- RB klíč – bezpečné přihlašování do mobilního bankovníctví.
- Mobilní RBroker – aplikace pouze pro oprávněné uživatele, umožňuje aktivní obchodování.

8.1.5 Srovnání obecných informací jednotlivých bank

Česká spořitelna zaznamenává v průběhu let sestupný trend poboček a s tím souvisejících zaměstnanců. ČS má ze všech bank největší síť bankomatů, k roku 2020 celkem 1825 bankomatů. Má také nejvyšší počet klientů ze všech bank. Vklady se v analyzovaném období zvýšily na 1 096,7 miliard Kč. Čistý zisk banky klesá v návaznosti na covid-19 (viz 5.5). Nerozdělený zisk se pohyboval v roce 2020 okolo 150 miliard Kč.

ČSOB má klesající počet poboček a zaměstnanců a snížila i počet bankomatů. V počtu klientů je ČSOB na druhém místě za Českou spořitelnou. Vklady a nerozdělený zisk mají vzestupnou tendenci. Ve sledovaném období je zaznamenán výrazný pokles zisku z 19 691 mil. Kč na 8 488 mil. Kč.

Moneta Money Bank snížila počet zaměstnanců, poboček a bankomatů. Počet klientů se ve sledovaném období zvýšil o 361 tisíc. Vklady se zvýšily na 257,1 mld. Kč. Čistý zisk se ze stálé hodnoty okolo 4 miliard Kč snížil na 2,6 mld. Kč.

Komerční banka snížila počet poboček a zaměstnanců, ale zvýšila počet bankomatů. KB zaznamenala pokles nejdříve o 4 tisíce klientů a v roce 2020 došlo k dalšímu většímu

poklesu o 23 tisíc klientů. Rostoucí tendenci má výše vkladů a nerozdělený zisk. Čistý zisk klesnul s hodnot kolem 15 miliard na 8,156 miliard Kč.

Raiffeisenbank zaznamenala mírný pokles poboček, zaměstnanců. Počet bankomatů nelze sledovat, neboť je banka neuvádí, pouze lze sledovat aktuální počet bankomatů na mapě na webových stránkách banky. RB taktéž neuvádí přesná data o počtu klientů, pouze přibližný odhad, který má klesající trend. Vklady a nerozdělený zisk rostou. Čistý zisk se mezi lety 2019/2020 zvýšil o 23 % a v následujícím roce 2020 se prudce snížil o 51 %.

Tabulka 13 Obecné informace bank

	2018	2019	2020
Česká spořitelna			
Počet zaměstnanců	10 224	9 873	9 892
Počet poboček	501	483	438
Počet bankomatů	1 783	1 832	1 825
Počet klientů	4 634 337	4 597 170	4 474 198
Vklady (mld. Kč)	952,5	993,3	1 096,70
Zisk (mil. Kč)	15 362	17 743	10 006
Nerozdělený zisk (mil. Kč)	84 021	87 707	105 175
ČSOB			
Počet zaměstnanců	8 318	8 626	8 394
Počet poboček	235	225	212
Počet bankomatů	1 063	1 068	1 025
Počet klientů	4 267 000	4 240 000	4 231 000
Vklady (mil. Kč)	729,625	957,221	1 072,771
Zisk (mil. Kč)	15 757	19 691	8 488
Nerozdělený zisk (mil. Kč)	46 136	52 400	61 126
Moneta Money Bank			
Počet zaměstnanců	3 188	3 074	2 972
Počet poboček	202	179	159
Počet bankomatů	654	632	555
Počet klientů	1 036 000	1 032 000	1 397 000
Vklady (mld. Kč)	149,2	174,4	257,1
Zisk (mil. Kč)	4 200	4 019	2 601
Nerozdělený zisk (mil. Kč)	20 933	14 106	16 707
Komerční banka			
Počet zaměstnanců	7 458	7 210	7 104
Počet poboček	365	343	243
Počet bankomatů	776	796	809
Počet klientů	1 668 000	1 664 000	1 641 000
Vklady (mld. Kč)	795,6	816,3	893
Zisk (mil. Kč)	14 846	14 901	8 156

Nerozdělený zisk (mil. Kč)	61 090	65 812	81 047
Raiffeisenbank			
Počet zaměstnanců	2 972	2 966	2 699
Počet poboček	128	128	119
Počet bankomatů	nevedeno	nevedeno	149
Počet klientů (mil.)	nevedeno	700 000	680 000
Vklady (mld. Kč)	271,1	290,7	334,7
Zisk (mil. Kč)	3 365	4 188	2 140
Nerozdělený zisk (mil. Kč)	11 452	14 115	18 491

8.2 Srovnání fintechových produktů

8.2.1 Uživatelé internetového a mobilního bankovníctví

Největší podíl internetových aktivních uživatelů, kteří používají i mobilní bankovníctví je v Raiffeisenbank (údaje jsou však přibližné) a Komerční bance (64,59 %). Nejméně uživatelů internetového bankovníctví, kteří nepřechází současně i k mobilnímu bankovníctví (Smart Banka) má Moneta s 44,24 %.

Tabulka 14 Uživatelé internetového a mobilního bankovníctví

	ČS	ČSOB	KB	MONETA	Raiffeisenbank
Internetové bankovníctví (akt. uživ.)	1 700 000	1 030 000	1 443 000	1 026 000	Cca 375 000
Mobilní bankovníctví (aktiv. uživ.)	1 000 000	511 000	932 000	454 000	Cca 300 000
Podíl uživatelů internetového bankovníctví používající mobilní bankovníctví (%)	58,82 %	49,61 %	64,59 %	44,24 %	80 %

8.2.2 Platební karty a bankomaty

Většina bank neuvádí počty kreditních a debetních karet, informace poskytuje pouze Česká spořitelna a Komerční banka. Aplikaci klíč má Česká spořitelna, ČSOB, KB a Raiffeisenbank (neuvádí počet uživatelů) a Moneta aplikaci klíč nemá. Největší zastoupení bezkontaktních bankomatů má Raiffeisenbank (neuvádí ve výročních zprávách pouze informace na oficiálním webu) a Moneta.

Tabulka 15 Platební karty a bankomaty (31. prosinec 2020)

	ČS	ČSOB	KB	MONETA	Raiffeisenbank
Kreditní karty	167 677	neuveďeno	181 000	neuveďeno	neuveďeno
Debetní karty	2 821 229	neuveďeno	1 407 000	neuveďeno	neuveďeno
Aplikace klíč	880 000	310 000	812 000	-	neuveďeno
Počet bankomatů	1 783	1 025	809	555	149
Počet bezkontaktních bankomatů	1268	601	304	519	149
Počet vkladových bankomatů	neuveďeno	267	429	108	121
Bezkontaktních bankomatů z celkového počtu (%)	71,11 %	58,63 %	37,57 %	93,51 %	100 %

8.2.3 Klientská přívětivost v rámci mobilního bankovníctví

Jednotlivé bankovní mobilní aplikace jsou hodnoceny v Apple Store a Google Play pomocí maximálně pěti hvězdiček. Hodnocení jednotlivých aplikací jsem přepočítala na procenta. Údaje jsou datována k srpnu 2021. (App Store 2021, Google Play 2021)

V Apple Store má nejlepší hodnocení Mobilní banka Komerční banky a Smart banka Monety s 96 %. V Google Play je oblíbenější Moneta Smart Banka taktéž s 96 %. Dále následují George České spořitelny s 94 % v obou obchodech a Raiffeisenbank Mobilní eKonto (94 % a 92 %). Nejhůře hodnocenou mobilní bankou je s velkým propadem na hodnotu okolo 40% aplikace ČSOB Smart, je to však ovlivněno faktem, že tato aplikace je nová. Původní aplikace ČSOB Smartbanking měla hodnocení nad 4 hvězdičky a počet hodnocení byl v průměru 30 000.

Tabulka 16 Klientská přívětivost mobilního bankovníctví

	ČS George	ČSOB Smart	KB Mobilní banka	MONETA Smart Banka	Raiffeisenbank Mobilní eKonto
Počet hodnocení Apple	146 000	452	7 200	51 000	38 000
Počet hodnocení Google	82 806	1 558	11 647	45 879	41 285
Apple Store	94 %	40 %	96 %	96 %	94 %
Google Play	94 %	42 %	92 %	96 %	92 %

8.2.4 Mobilní platby (Apple pay, Google Pay, Garmin Pay, Fitbit Pay)

Vybrané banky poskytují všechny mobilní platby kromě ČSOB, která zatím nepodporuje platby chytrými hodinkami s Fitbit Pay. Většina bank spustila mobilní platby skrze Apple Pay, Google Pay, Garmin Pay či FitbitPay v první polovině roku 2019.

Tabulka 17 Možnosti mobilní platby konkurenčních bank

	Apple Pay	Google Pay	Garmin Pay	Fitbit Pay
Česká spořitelna	✓	✓	✓	✓
ČSOB	✓	✓	✓	✗
KB	✓	✓	✓	✓
Moneta Money Bank	✓	✓	✓	✓
Raiffeisenbank	✓	✓	✓	✓

8.2.5 Možnost virtuální karty

Žádná z konkurenčních bank neposkytuje virtuální platební karty. Komerční banka dříve měla v nabídce svých produktů virtuální kartu e-Card, která byla však k 1.4.2021 zrušena. Stávající majitelé této karty ji mohou nadále používat, karta podle ceníku vyšla na 65 Kč ročně a mohla se používat pouze při platbách na internetu nikoli v kamenných obchodech

Tabulka 18 Možnost virtuální karty

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money Bank	Raiffeisenbank
Virtuální karta	✓	✗	✗	✗	✗

8.2.6 Možnost sjednání online finančních produktů

Téměř všechny vybrané produkty lze sjednat v online prostředí, možnost sjednání v mobilních aplikacích bank je analyzována u jednotlivých produktů. Spořicí produkty a kreditní karty online vůbec neposkytuje Česká spořitelna. Na druhou stranu jediná Česká spořitelna nabízí online sjednání úvěru (Úvěr od buřinky), KB pouze předem schválené úvěry, Moneta Money Bank v rámci úvěrů nabízí pouze refinancování a Raiffeisenbank v online prostředí neposkytuje ohledně úvěrů žádné služby.

Tabulka 19 Sjednání produktů online v jednotlivých bankách

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money Bank	Raiffeisenbank
Běžný účet	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Půjčky	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Investice	Ano (podílové fondy)	Ano	Ano (do fondů)	Ano	Ano (v aplikaci RBroker)
Pojištění	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Spořicí produkty	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Kreditní karta	Ne	Ano	Ano	Ano	Ano
Úvěr	Ano (úvěr od buřinky)	Ne	Ano (před schválený)	Ne (pouze refinancování)	Ne

8.2.7 Běžné účty

Z běžných účtů jednoznačně nejlépe vychází Tom Plus Monety Money Bank a Chytrý účet od Raiffeisenbank. Na rozdíl od konkurence mají úplně zdarma výběry z cizích a zahraničních bankomatů. Sjednání těchto účtů je do několika minut v mobilní aplikaci Smart Banka a eKonto.

Tabulka 20 Online běžné účty

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Běžný účet	Standard účet (pouze online)	Plus Konto	Můj účet	Tom Plus	Chytrý účet
Sjednání v mobilní aplikaci	✓	✓	✗	✓	✓
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Výběru z cizího bankomatu v ČR	40 Kč	40 Kč	39 Kč	0 Kč	0 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	5 Kč KBC/ 40Kč EU/ 100 Kč ostatní	5 Kč KBC/ 40Kč EU/ 100 Kč ostatní	39 Kč v EU/ 99 mimo EU	0 Kč	0 Kč
Doba sjednání	15 minut (účet založen do 24 hodin)	Pár minut	10 minut	Pár minut	Do 8 minut (karta do týdne)

8.2.8 Půjčky

Minimální výši online půjčky 2 000 Kč nabízí Půjčka od ČSOB a maximální výši půjčky je možná sjednat až do výše 2 500 000 Kč v internetovém nebo mobilním bankovníctví Komerční banky. Nejnižší úrokovou sazbu nabízí Expres půjčka Monety Money Bank (od 3,5 % p.a.). Všechny banky poskytují online půjčky zdarma. Předčasné splacení je zdarma jenom u ČSOB a KB, ostatní banky si účtují 0,5 % až 1 % z výše splátky.

Tabulka 21 Online půjčky

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Půjčka	Půjčka	Půjčka na cokoliv	Osobní půjčka	Expres půjčka	Rychlá půjčka
Sjednání v mobilní aplikaci	✓ (pro klienty)	✗	✓	✓	✗
Minimální výše úvěru	2 000 Kč	20 000 Kč	10 000 Kč	5 000 Kč	20 000 Kč
Maximální výše úvěru	1 000 000 Kč (na pobočce až 2,5 mil.Kč)	800 000 Kč	2 500 000 Kč	600 000 Kč	800 000 Kč

Úroková sazba	Od 3,96 % p. a.	Od 4,9 % p.a.	Od 3,8 % p.a.	Od 3,5 % p.a.	Od 3,49 % p.a.
Poskytnutí	Zdarma online (jinak 1 % z poskytnutého úvěru)	Zdarma	Zdarma online (pobočka 490 Kč)	Zdarma	Zdarma
Předčasné splacení	0,5-1 % z výše splátky	Zdarma	Zdarma	0,5-1 % z výše splátky	0,5-1 % z výše splátky

8.2.9 Investice

Všechny banky nabízí investování pomocí mobilního bankovníctví. Nejmenší částka měsíčně lze investovat u Raiffeisenbank pouze 100 Kč. Všechny vybrané banky se soustřeďují nejvíce na investice do podílových fondů. Česká spořitelna má ve svém portfoliu 80 podílových fondů, Moneta 27 podílových fondů (každé 3 měsíce přidává nový). ČSOB má vlastní podílový fond ČSOB Bohatství, do kterého jde investovat pomocí aplikace ČSOB Drobné, která za klienta zaokrouhluje transakce a investuje ze něj.

Tabulka 22 Online investice

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Sjednání v mobilní aplikaci	✓	✓	✓	✓	✓ (v RBrokeru)
Minimální částka měsíčně	300 Kč	500 Kč	300 Kč	300 Kč	100 Kč
Investice do	Podílové fondy (80 online)	Podílový fond ČSOB Bohatství (+ akcie, dluhopisy, státní dluhopisy)	Podílové fondy	Podílové fondy (27 online – krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé, každé 3 měsíce nový fond)	Podílové fondy

8.2.10 Pojištění

Největší škálu online pojištění nabízí ČSOB a Moneta Money Bank. Všechny vybrané banky poskytují sjednávání pojištění v mobilním bankovníctví. Nejvíce nabízeným druhem pojištění přes mobilní aplikace je cestovní pojištění, kdy Komerční banka ve své svém mobilním bankovníctví sjednává právě pouze cestovní pojištění. Sjednání cestovního pojištění je v řádu několika minut a po uzavření je možné si informace o pojištění přidat do virtuální peněženky (Apple Wallet).

Tabulka 23 Online pojištění

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Sjednání v mobilní aplikaci	✓	✓	✓ (pouze cestovní pojištění)	✓	✓
Druhy pojištění	-cestovní pojištění -pojištění domácnosti a nemovitosti - pojištění osobních věcí a karet	-cestovní pojištění -pojištění internetových rizik -pojištění domácnosti a stavby - pojištění (občanské) Odpovědnosti -pojištění vozidel	-cestovní pojištění -pojištění karet - pojištění majetku	-cestovní pojištění -pojištění osobních věcí, platebních karet a internetových rizik -pojištění elektronických plateb -úrazové pojištění	- cestovní pojištění -úrazové pojištění - pojištění vozidel (Uniqua)

8.2.11 Spořicí účty

Aktivní užívání u Raiffeisenbank znamená, že se na účet musí měsíčně připsat min. 15 000 Kč a musí proběhnout 3 transakce. Spořicí účty jsou ze zákona pojištěny do 100 000 EUR. Česká spořitelna nenabízí sjednání spořicího účtu online.

Tabulka 24 Online spořicí účty

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Sjednání v mobilní aplikaci	-	✓	✗ (jen stávající klienti)	✓	✓
Úroková sazba	-	0,35 % p.a (do 1 mil. Kč)	Až 1 % p.a (do 200 tis. Kč včetně)	0,25 % p. a (+ bonus)	0,4 % p. a (aktivní užívání, do 150 000 Kč)
Výše vkladu	-	Neuvedeno	Libovolné	Bez omezení	Libovolné
Vedení	-	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč

8.2.12 Kreditní karty

Česká spořitelna nesjednává kreditní karty online. Nejvyšší částky online úvěru nabízí ČSOB a KB (250 000 Kč) a nejnižší kreditní karta Smart Monety pouze 50 000 Kč. V rámci kreditních karet je nejvýhodnější kreditní karta 4U, neboť lze plně sjednat v KB mobilní bance. Vedení účtu je v tomto případě zdarma a také má nejnižší úrokovou sazbu při čerpání úvěru konkrétně 13,90 %. ČSOB a Moneta Money Bank mají vedení účtu zdarma pod podmínkou každoměsíční útraty minimálně 3 000 Kč jinak si bere poplatek 30 Kč (ČSOB) a 49 Kč (Moneta).

Tabulka 25 Online kreditní karty

	ČS	ČSOB	KB	Moneta Money bank	Raiffeisenbank
Kreditní karta	-	Standard	4U karta	Smart	EASY
Výše úvěru		250 000 Kč	250 000 Kč	50 000 Kč online (jinak 300 000 Kč)	100 000Kč
Sjednání v mobilní aplikaci	-	✘	✓	✘ (pouze stávající)	✘
Vedení účtu	-	0 Kč (při útratě 3000 Kč měsíčně, jinak 30 Kč)	0 Kč	0 Kč (při útratě 3000 Kč měsíčně, jinak 49 Kč)	0 Kč
Úroková sazba (čerpání úvěru)	-	19,90 %	13,90 %	22,99 %	23,99 %

9 ZÁVĚREČNÁ ZHODNOCENENÍ FINTECHOVÝCH PRODUKTŮ A DOPORUČENÍ

Pro srovnání byly na začátku krátce představeny jednotlivé konkurenční banky. Dále bylo provedeno srovnání obecných informací jednotlivých bank. Všechny vybrané velké banky mají internetové a mobilní bankovníctví. U většiny bank. více než polovina klientů s internetovým bankovníctvím zároveň používá mobilní bankovníctví. Nejvíce mobilních aplikací, zaměřující se na retailovou klientelu, nabízí ČSOB. Podle hodnocení Apple a Google je klientsky nejprívětivější aplikace MONETA Smart Banka, kterou uživatelé hodnotí 96 %.

Podíl platebních kreditních a debetních karet nebylo možné srovnat, neboť některé banky tyto statistiky nezveřejňují. Virtuální kartu si lze sjednat pouze u České spořitelny. Mobilní platby lze provádět u všech zmíněných bank, u jediné ČSOB nelze platit pomocí chytrých hodinek FitBit.

Bylo zjištěno, jaké produkty si lze u jednotlivých bank sjednat on-line a následně byly tyto produkty jednotlivě porovnány. Do srovnání byly zařazeny běžné účty, půjčky, investice, pojištění, spořicí produkty a kreditní karty. Ze srovnání vyšly nejlépe běžné účty Tom Plus a Chytrý účet, neboť jdou plně sjednat v mobilní bance a nejsou u nich žádné poplatky. V rámci půjček lze nejvyšší půjčku on-line sjednat v ČSOB až do výše 1 000 000 Kč. Provádět on-line investice nabízí všechny banky převážně do podílových fondů, ČSOB má vlastní podílový fond ČSOB bohatství, u Raiffeisenbank – je možné investovat již od 100 Kč. Banky nabízí celou škálu pojištění, nejoblíbenější je cestovní pojištění, které lze u všech vybraných bank sjednat v mobilní aplikaci. Česká spořitelna on-line neposkytuje spořicí účty ani kreditní karty. Nejvyšší úrokovou sazbu u spořicích účtu nabízí KB, avšak sjednání v mobilní aplikaci je pouze pro stávající klienty. Nejvýhodnější kreditní kartou sjednávanou on-line je jednoznačně 4U karta Komerční banky, kterou lze sjednat mobilem až do výše úvěru 250 000 Kč s nejnižší úrokovou sazbou a nulovým poplatky za vedení účtu.

ZÁVĚR

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo analyzovat fintechové retailové produkty ve vybrané komerční bance. Vedlejším cílem práce bylo tyto produkty porovnat s produkty dalších velkých komerčních bank.

Teoretická část byla zaměřena na definování bank, bankovního systému a konkrétněji komerční banky. Komerční banky jsou akciové společnosti, které především půjčují peníze, vydávají platební karty a sjednávají hypotéky za cílem držet svoji rentabilitu, solventnost a likviditu v optimálním poměru. V následující části byly popsány jednotlivé produkty, které banky běžně nabízejí.

V úvodu praktické části byla vybrána pro analýzu Česká spořitelna, která je se svou nejpočetnější klientelou největší bankou v České republice. Byly uvedeny základní informace o bance. Dále byla představena majetková a organizační struktura banky. V další části byla provedena zkrácená finanční analýza nejdříve pomocí horizontální a vertikální analýzy pasív, aktiv a výnosů a nákladů. Data pro analýzu byla čerpána z výročních zpráv banky pro sledované období 2018-2020. Následně byly vypočítány poměrové ukazatele – rentability a obratu aktiv. Potom byla sestavena SWOT analýza, která uvádí silné a slabé stránky banky vedle toho i příležitosti a hrozby pro banku. Důležité bylo analyzovat dopad COVID-19 na vybranou komerční banku, který se jasně promítnul i v předchozí finanční analýze.

V druhé polovině praktické části byly představeny konkurenční komerční banky a jejich fintechové produkty. Pro účel srovnání byly vybrány další velké banky v České republice – Česká obchodní banka, Komerční banka, Moneta Money Bank a Raiffeisenbank. Informace byly čerpány převážně z oficiálních webů jednotlivých bank a výročních zpráv, které taktéž zveřejňují na svých internetových stránkách. Byly porovnány základní informace bank, z nichž vyplývá, že Česká spořitelna má největší síť poboček a bankomatů. Srovnání jednotlivých produktů sjednávaných v on-line prostředí bylo ukázáno v tabulkách.

Banky se snaží přizpůsobit fintechovým trendům, aby dokázali v budoucnu držet krok s novými startupovými společnostmi vstupujícími do světa finančních technologií. Tyto společnosti jsou velmi populární a určitě by bylo zajímavé jejich další zkoumání a porovnání právě s tradičními bankami.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BLAKSTAD, Sofie a Robert C. ALLEN. *Fintech revolution: universal inclusion in the new financial ecosystem*. Cham: Palgrave Macmillan, 2018, 406 s. ISBN 978-3-319-76013-1.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 232 s. Prosperita firmy. ISBN 9788027105632.

KRÁL, Miloš. *Bankovníctví I*. 6. upr. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008, 220 s. ISBN 978-80-7318-776-7.

LIPOVSKÁ, Hana. *Moderní ekonomie: jednoduše o všem, co byste měli vědět*. Praha: Grada, 2017, 252 s. ISBN 9788027101207.

MISHKIN, Frederic S. *The economics of money, banking and financial markets*. Twelfth edition, Global edition. Harlow, England: Pearson, 2019, 738 s. Pearson series in economics. ISBN 978-1-292-26885-9.

NICOLETTI, Bernardo. *The Future of FinTech: Integrating Finance and Technology in Financial Services*. Cham: Palgrave Macmillan, 2017, 328 s. ISBN 978-3-319-51414-7.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2013, 480 s. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 9788074004919.

PŮLPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. Praha: Oeconomica, 2007, 338 s. ISBN 9788024511801.

REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 4. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2014, 760 s. Partners. ISBN isbn978-80-247-3671-6.

REVENDA, Zbyněk. *Centrální bankovníctví*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2011, 558 s. ISBN 978-80-7261-230-7.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. vyd. Praha: Management Press, 2005, 627 s. ISBN isbn80-7261-132-1.

TANDA, Alessandra a Cristiana-Maria SCHENA. *FinTech, BigTech and banks: digitalisation and its impact on banking business models*. Cham: Palgrave Macmillan, 2019, 111 s. ISBN 978-3-030-22425-7.

Zákon č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech (zákon o platebním styku).

Zákon č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový.

Zákon č. 21/1992 Sb., zákon o bankách, § 1 odst. 1.

Internetové zdroje

APPLE. *App Store* [software]. [cit. 2021-08-12]. Požadavky na systém: iOS

Bankomaty v ČR. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/banky/bankomaty/>

Bezhotovostní placení. *Finanční vzdělávání* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/platebni-sluzby/bezhotovostni-placeni/bezhotovostni-placeni>

BLOOMENTHAL, Andrew. Electronic Money. *Investopedia: Sharper insight, better investing* [online]. May 31, 2020 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/e/electronic-money.asp>

BUREŠ, Michal. Jak se propadl zisk českých bank kvůli koronaviru? A kdo banky vlastní? *Finance.cz: daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn* [online]. 07.05.2021 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/496071-kdo-vlastni-ceske-banky/>

Co je to bankovní systém? *Finanční vzdělávání* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/bankovnictvi/co-je-to-bankovni-system>

Co je to Solventnost. *Banky.cz: Vše o bankách a bankovních produktech: srovnávače, pobočky, bankomaty* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.banky.cz/slovník-osobnich-a-rodinnych-financi/solventnost/>

Co jsou hypoteční zástavní listy? *MONETA Money Bank: Online, i na pobočce* [online]. [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/hypotecni-zastavni-list>

Concept of e-Money, Electronic Payment System and Its Type. *Theintactone* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://theintactone.com/2018/04/07/eb-u3-topic-1-concept-of-e-money-electronic-payment-system-and-its-type/>

CVEJNOVÁ, Veronika. Vkladní knížky stále existují. Kdo je nabízí? *DuoFinance* [online]. 25. ledna 2021 [cit. 2021-5-19]. Dostupné z: <https://www.duofinance.cz/vkladni-knizka>

ČEVELOVÁ, Magdaléna. SWOT analýza: jak a hlavně proč ji sestavit. *Magdalena Čevelová marketingová čarodějnice* [online]. 7. 4. 2011 [cit. 2021-6-2]. Dostupné z: www.cevelova.cz

DONAGHY, James. 15 Things You Didn't Know about the Fintech Industry. *Alux.com: Luxury Experiences and Fine Living* [online]. 7 October 2020 [cit. 2021-5-24]. Dostupné z: <https://www.alux.com/fintech-industry/>

DOWNEY, Lucas. Digital Gold Currency (DGC). *Investopedia: Sharper insight, better investing* [online]. Dec 21, 2020 [cit. 2021-8-12]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/d/digital-gold-currency-dgc.asp>

Eskontní úvěr. *Srovnejto.cz: rychlí online srovnávač pojištění, povinného ručení, plynu a elektřiny* [online]. [cit. 2021-4-5]. Dostupné z: <https://www.srovnejto.cz/slovník-pojmu/pujcky-a-uvery/eskontni-uver/>

Finanční portál: Charge karta – platební účty a služby. *Měšec.cz: váš průvodce finančním světem* [online]. [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/financi-portal/ucty/charge-karta/>

FRANKENFIELD, Jake. Virtual Currency. *Investopedia: Sharper insight, better investing* [online]. Jun 30, 2020 [cit. 2021-8-12]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/v/virtual-currency.asp>

GOOGLE. *Google Play* [software]. [cit. 2021-08-12]. Dostupné z: <https://play.google.com/store>. Požadavky na systém: Android

Internetové (elektronické) peněženky – Jak si vybrat tu správnou? *Finex.cz: Objektivní průvodce světem financí* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://finex.cz/rubrika/internetove-penezenky/>

Jaký je rozdíl mezi kreditní a debetní kartou? *MONETA Money Bank: Online, i na pobočce* [online]. [cit. 2021-8-12]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/caste-dotazy/odpoved/jaky-je-rozdil-mezi-kreditni-a-debetni-kartou>

KAGAN, Julia. Checkable Deposits. *Investopedia: Sharper insight, better investing* [online]. Oct 31, 2020 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.investopedia.com/terms/c/checkable-deposits.asp>

Komerční banka. *Komerční banka* [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/>

Komerční banky. *Komerční banka* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/podpora/slovník/vyrazy-zacinajici-na-k/komerční-banky>

Likvidita. *MONETA Money Bank: Online, i na pobočce* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/co-je-likvidita>

MAROUS, Jim. 8 Fintech Trends Changing Banking Forever. *The Financial Brand: Banking Trends, Analysis & Insights* [online]. July 13, 2021 [cit. 2021-7-30]. Dostupné z: <https://thefinancialbrand.com/117459/digital-banking-fintech-transformation-trends-payments-technology-marketing/>

NOVOTNÝ, Radovan. Šeky: Jak jim lépe porozumět? *Investujeme.cz: odborný server společnosti Fincentrum & Swiss Life Select a.s.* [online]. 17.06.2015 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.investujeme.cz/clanky/seky-jak-jim-lepe-porozumet/>

O ČNB. *Česká národní banka* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

O ČSOB a skupině: Informace o řízení a obchodní činnosti společností. *ČSOB: Úvodní strana* [online]. [cit. 2021-8-18]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine>

O nás. *MONETA Money Bank: Online, i na pobočce* [online]. [cit. 2021-8-20]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/o-nas>

Osobní finance. *Česká spořitelna: Oficiální web* [online]. [cit. 2021-8-20]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/osobni-finance>

Platby přes internet: Jejich historie, současnost i budoucnost. *UVT Internet s.r.o.* [online]. [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://uvt.net.cz/platby-pres-internet-jejich-historie-soucasnost-i-budoucnost>

POLESNÝ, David. Co je to PayPal: Jak funguje bezpečné placení na internetu. *Živě.cz: O počítačích, internetu, vědě a technice* [online]. 30. listopadu 2017 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.zive.cz/clanky/co-je-to-paypal-jak-funguje-bezpecne-placeni-na-internetu/sc-3-a-190708/default.aspx>

Porovnejte si všechny druhy financí online. *Ušetřeno.cz: Chytří šetří s námi!* [online]. [cit. 2021-8-15]. Dostupné z: <https://www.usetreno.cz/finance/>

PSD2 v kostce: Tržní prostředí a časová osa implementace. *PwC* [online]. 2016 [cit. 2021-8-19]. Dostupné z: <https://www.pwc.com/cz/cs/bankovnictvi/assets/psd2-v-kostce-n01-cz.pdf>

Raiffeisenbank. *Raiffeisenbank: Banka inspirovaná klienty* [online]. [cit. 2021-8-20]. Dostupné z: https://www.rb.cz/?gclid=CjwKCAjw9uKIBhA8EiwAYPUS3Demt1p_K8n31BimC7wWCs0tgafA0BGtpVIAzakT8S9Dn9ACnaXsUxoC1zkQAvD_BwE

Spotřebitelský úvěr. *Finanční vzdělávání* [online]. [cit. 2021-4-5]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/jak-na-to/pujcovani/spotrebitelsky-uver2>

Stavební spoření. *Finanční vzdělávání* [online]. [cit. 2021-8-20]. Dostupné z: <https://www.financnivzdelavani.cz/svet-financi/bankovnictvi/bankovni-produkty/stavebni-sporeni>

Stavební spořitelny v České republice. *Stavebky.cz* [online]. [cit. 2021-8-20]. Dostupné z: <https://www.stavebky.cz/stavebni-sporitelny-v-cr/>

Ve výsledcích za 1. pololetí je viditelný finanční dopad koronavirové krize, excelentní kapitálová a likviditní pozice zachována. *Česká spořitelna: Oficiální web* [online]. 31.07.2020 [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: <https://www.csas.cz/cs/o-nas/pro-media/tiskove-zpravy/2020/07/31/ve-vysledcich-za-1-pololeti-je-viditelny-financni-dopad-koronavirove-krize-excelentni-kapitalova-a-likviditni-pozice-zachovana>

Veřejný rejstřík a Sbírka listin: Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Justice.cz* [online]. [cit. 2021-8-2]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=711786&typ=PLATNY>

Víte, jak vzniká platební karta? *Úspory.cz: pomůžeme Vám ušetřit* [online]. 04.06.2014 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.uspory.cz/aktuality-kreditni-karty/vite-jak-vznika-platebni-karta>

Vklad. *SimplyOffice* [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.simplyoffice.cz/slovník-pojmu/vklad>

Výhody a nevýhody termínovaných vkladů. *Finance.cz: daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn* [online]. [cit. 2021-5-18]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/terminovane-vklady/abeceda-terminovanych-vkladu/vyhody-a-nevyhody/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČNB Česká národní banka

ČSOB Československá obchodní banka

ČS Česká spořitelna

KB Komerční banka

RB Raiffeisenbank

VZZ Výkaz zisku a ztráty

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Bankovní systém, zdroj: Vlastní zpracování dle Revendy.....	14
Obrázek 2 Sídlo České národní banky v Praze Zdroj: ČNB, 2021.....	16
Obrázek 3 Magický trojúhelník Zdroj: Vlastní zpracování dle Kráľa.....	20
Obrázek 4 Princip kontokorentního úvěru, zdroj: Vlastní zpracování dle Revendy	24
Obrázek 5 Platební karta, zdroj: Česká spořitelna, a.s., 2021.....	32
Obrázek 6 Logo společnosti Paypal, zdroj: Živě.cz, 2017	35
Obrázek 7 Logo České spořitelny, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021	43
Obrázek 8 Organizační struktura České spořitelny, zdroj: Vlastní zpracování dle České spořitelny, 2021	45
Obrázek 9 Bilanční suma ČS 2018-2020 (Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS)	46
Obrázek 10 Čistý zisk ČS 2018-2020 (Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS)	47
Obrázek 11 Vývoj rentability ČS 2018-2020 Zdroj: Vlastní zpracování	53
Obrázek 12 Mobilní aplikace George, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021.....	60
Obrázek 13 Barevné varianty virtuální karty, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021	61
Obrázek 14 Aplikace George klíč, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021	61
Obrázek 15 Mobilní aplikace Friends 24, zdroj: Česká spořitelna, a. s., 2021	62
Obrázek 16 Mobilní aplikace ČS Investiční centrum, zdroj: Google Play, 2021.....	62
Obrázek 17 ČS Business chat, zdroj: Česká spořitelna, a. s.,2021	63
Obrázek 18 Logo ČSOB, zdroj: Československá obchodní banka, a. s, 2021	64
Obrázek 19 Moneta Money Bank, zdroj: MONETA Money Bank, a.s., 2021	65
Obrázek 20 Logo Komerční banky, zdroj: Komerční banka, a.s., 2021	65
Obrázek 21 Logo Raiffeisenbank, zdroj: Raiffeisenbank, a.s., 2021	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní informace Česká spořitelna	43
Tabulka 2 Představenstvo České spořitelny	44
Tabulka 3 Dozorčí rada České spořitelny	44
Tabulka 4 Vertikální analýza banky – aktiva	48
Tabulka 5 Vertikální analýza banky – pasiva	49
Tabulka 6 Horizontální analýza výnosů a nákladů banky	50
Tabulka 7 Vertikální analýza výnosů a nákladů banky	52
Tabulka 8 Ukazatele rentability	53
Tabulka 9 Obrat aktiv	54
Tabulka 10 SWOT analýza České spořitelny	55
Tabulka 11 Analýza dopadu COVID-19	58
Tabulka 12 Analýza dopadu COVID-19 obchodní ukazatele	59
Tabulka 13 Obecné informace bank	67
Tabulka 14 Uživatelé internetového a mobilního bankovníctví	68
Tabulka 15 Platební karty a bankomaty (31. prosinec 2020)	69
Tabulka 16 Klientská přívětivost mobilního bankovníctví	70
Tabulka 17 Možnosti mobilní platby konkurenčních bank	70
Tabulka 18 Možnost virtuální karty	70
Tabulka 19 Sjednání produktů online v jednotlivých bankách	71
Tabulka 20 Online běžné účty	72
Tabulka 21 Online půjčky	72
Tabulka 22 Online investice	73
Tabulka 23 Online pojištění	74
Tabulka 24 Online spořicí účty	74
Tabulka 25 Online kreditní karty	75

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I:	Rozvaha za roky 2018-2020 aktiva
Příloha P II:	Rozvaha za roky 2018-2020 pasiva
Příloha P III:	Výkaz zisku a ztráty za roky 2018-2020
Příloha P IV:	Horizontální analýza aktiv
Příloha P V:	Horizontální analýza pasiv

PŘÍLOHA P I: ROZVAHA ZA ROKY 2018-2020 AKTIVA

V mil. Kč	2018	2019	2020
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	63914	40526	38075
Finanční aktiva k obchodování	10311	9705	11382
Finanční aktiva neurčená k obchodování	1452	3531	2490
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku	39627	21166	20838
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	1281034	1351296	1428953
Pohledávky z finančního leasingu	2006	1875	1411
Zajišťovací deriváty	1152	980	2654
Změny reálné hodnoty zajištěných položek v portfolio zajištění úvěrového rizika	x	0	12
Hmotný majetek a práva k užívání majetku	9396	12543	12735
Investiční nemovitosti	2327	2282	2282
Nehmotný majetek	5247	5801	6083
Účasti v přidružených společnostech	824	929	981
Splatná daňová pohledávka	499	9	1417
Odložená daňová pohledávka	986	1110	1020
Aktiva držena k prodeji	40	242	24
Pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky	6351	5797	6458
Ostatní aktiva	1299	858	965
Aktiva celkem	1426465	1458650	1537780

PŘÍLOHA P II: ROZVAHA ZA ROKY 2018-2020 PASIVA

v mil. Kč	2018	2019	2020
VK	122657	137339	149346
VK připadající na nekontrolní podíly	184	210	221
VK připadající na vlastníky mateřského podniku	122657	137129	149346
- ZK	15200	15200	15200
- Kapitálové fondy	12	12	12
- Dodatečné kapitálové nástroje	8107	17147	17147
- Nerozdělený zisk a ostatní nástroje	99154	104770	116766
CZ	1303808	1321311	1388434
Finanční závazky k obchodováním	10172	9794	12895
- Deriváty	10172	9794	12895
Finanční závazky v reálné hodnotě	1935	3557	3784
- Vklady klientů	1935	3557	3784
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	1279931	1294989	1360570
-Vklady bank	318861	292111	91335
-Vklady klientů	952506	993257	1096666
-Emitované dluhové cenné papíry	5458	5634	169498
-Ostatní finanční závazky	3106	3987	3071
Závazky z leasingu	x	3187	3361
Zajišťující deriváty	2110	2180	267
Změny reálné hodnoty zaj. položek v portfoliu zajištění úvěrového rizika	x	x	1
Rezervy	3584	2697	3120
Splatný daňový závazek	69	327	60
Odložený daňový závazek	218	192	167
Ostatní závazky	5789	4388	4209
Pasiva celkem	1426465	1458650	1537780

PŘÍLOHA P III: VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROKY 2018-2020

V mil. Kč	2018	2019	2020
Čistý úrokový výnos	27821	30261	29099
Čistý výnos z poplatků a provizí	8540	8591	8243
Výnosy z dividend	78	65	57
Čistý zisk z obchodních operací	2150	2670	1906
Zisk nebo (-)ztráta z finančních aktiv a závazků vykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	224	-9	598
Čistý výsledek z účasti zaúčtovaných ekvivalenční metodou	54	105	31
Výnosy z pronájmu investic do nemovitostí a ostatního oper. pronájmu	221	216	213
Provozní výnosy	39088	41899	40147
Náklady na zaměstnance	-9553	-10156	-9892
Ostatní správní náklady	-6773	-6592	-6469
Odpisy majetku	-2001	-2604	-2749
Provozní náklady	-18327	-19352	-19110
provozní zisk	20761	22547	21037
Zisk nebo (-)ztráta z odúčtovaných finančních aktiv vykázaných v naběhlé hodnotě	17	6	0
Zisk nebo (-)ztráta z odúčtovaných finančních nástrojů nevykázaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	8	-28	-1
Znehodnocení finančních nástrojů	-288	160	-7930
Ostatní provozní výsledek	-1335	-687	-611
Zisk před zdaněním	19163	21998	12495
Daň z příjmu	-3801	-4229	-2478
Zisk běžného roku po zdanění	15362	17769	10017
Zisk náležející nekontrolním podílům	0	26	11
Zisk náležející akcionářům	15362	17743	10006

PŘÍLOHA P IV: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV

Horizontální analýza banky – aktiva

V mil. Kč	2018	2019	2020	Změna 2018/2019		Změna 2019/2020	
				mil. Kč	%	mil. Kč	%
Aktiva celkem	1426465	1458650	1537780	32185	2,26%	79130	5,42%
Pokladní hotovost a hotovost u centrálních bank	63914	40526	38075	-23388	-36,59%	-2451	-6,05%
Finanční aktiva k obchodování	10311	9705	11382	-606	-5,88%	1677	17,28%
Finanční aktiva neurčená k obchodování	1452	3531	2490	2079	143,18%	-1041	-29,48%
Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku	39627	21166	20838	-18461	-46,59%	-328	-1,55%
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	1281034	1351296	1428953	70262	5,48%	77657	5,75%
Pohledávky z finančního leasingu	2006	1875	1411	-131	-6,53%	-464	-24,75%
Zajišťovací deriváty	1152	980	2654	-172	-14,93%	1674	170,82%
Změny reálné hodnoty zajištěných položek v portfoliu zajištění úvěrového rizika	x	0	12	x	x	12	x
Hmotný majetek a práva k užívání majetku	9396	12543	12735	3147	33,49%	192	1,53%
Investiční nemovitosti	2327	2282	2282	-45	-1,93%	0	0,00%
Nehmotný majetek	5247	5801	6083	554	10,56%	282	4,86%
Účasti v přidružených společnostech	824	929	981	105	12,74%	52	5,60%
Splatná daňová pohledávka	499	9	1417	-490	-98,20%	1408	15644,44%
Odložená daňová pohledávka	986	1110	1020	124	12,58%	-90	-8,11%
Aktiva držena k prodeji	40	242	24	202	505,00%	-218	-90,08%
Pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky	6351	5797	6458	-554	-8,72%	661	11,40%
Ostatní aktiva	1299	858	965	-441	-33,95%	107	12,47%

PŘÍLOHA P V: HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV

V mil. Kč	2018	2019	2020	Změna 2018/2019		Změna 2019/2020	
				mil. Kč	%	mil. Kč	%
Pasiva celkem	1426465	1458650	1537780	32185	2,26%	79130	5,42%
Vlastní kapitál	122657	137339	149346	14682	11,97%	12007	8,74%
VK připadající na nekontrolní podíly	184	210	221	26	14,13%	11	5,24%
VK připadající na vlastníky mateřského podniku	122657	137129	149346	14472	11,80%	12217	8,91%
- ZK	15200	15200	15200	0	0,00%	0	0,00%
- Kapitálové fondy	12	12	12	0	0,00%	0	0,00%
- Ostatní kapitálové nástroje	8107	17147	17147	9040	111,51%	0	0,00%
- Nerozdělený zisk a ostatní nástroje	99154	104770	116766	5616	5,66%	11996	11,45%
Cizí zdroje	1303808	1321311	1388434	17503	1,34%	67123	5,08%
Finanční závazky k obchodování	10172	9794	12895	-378	-3,72%	3101	31,66%
- Deriváty	10172	9794	12895	-378	-3,72%	3101	31,66%
Finanční závazky v reálné hodnotě	1935	3557	3784	1622	83,82%	227	6,38%
- Vklady klientů	1935	3557	3784	1622	83,82%	227	6,38%
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	1279931	1294989	1360570	15058	1,18%	65581	5,06%
- Vklady bank	318861	292111	91335	-26750	-8,39%	-200776	-68,73%
- Vklady klientů	952506	993257	1096666	40751	4,28%	103409	10,41%
- Emitované dluhové cenné papíry	5458	5634	169498	176	3,22%	163864	2908,48%
- Ostatní finanční závazky	3106	3987	3071	881	28,36%	-916	-22,97%
Závazky z leasingu	x	3187	3361	x	x	174	5,46%
Zajišťující deriváty	2110	2180	267	70	3,32%	-1913	-87,75%
Změny reálné hodnoty zaj. položek v portfoliu zajištění úvěrového rizika	x	x	1	x	x	x	x
Rezervy	3584	2697	3120	-887	-24,75%	423	15,68%
Splatný daňový závazek	69	327	60	258	373,91%	-267	-81,65%
Odložený daňový závazek	218	192	167	-26	-11,93%	-25	-13,02%
Ostatní závazky	5789	4388	4209	-1401	-24,20%	-179	-4,08%